THE LIBRARY OF CONGRESS GRATIS
REFERENCE DEPARTMENT
SERIALS DIVISION
WASHINGTON, 25. D. C.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63RD STREET CHICAGO 29, ILLINOIS
TELEPHONE: LUDLOW 5-9500

Vol XLVII Price 10¢ TREČIADIENIS, RUGPIŪČIO 21 D. — WEDNESDAY, AUGUST 21, 1963 Kaina 10 c. Nr. 196

Ko budistai siekia savo demonstracijom Pietų Vietname

Kodėl pasireiškia didesnė budistų veikla?

Kelių budistų vienuolių susideginimas ir budistų rašytojo nusinuodijimas protestuojant prieš Pietų Vietnamo prezidento Diemo politiką, kuri, budistų įsitikinimu, persekiojanti budizmą. Iš esmės imant, Diem persekioja savo opoziciją beatodairos į tai, ar ji eina iš budistų ar iš krikščionių. Prezidentas Diem yra katalikas; katalikų jo valdomame krašte yra 1,500,000, o budistų 12,000,000, tad mažumai neįmanoma perse kioti daugumą, bet antra vertus, moderniška valstybė negali remtis nei budizmu nei islamu.

Štai, pvz. Pakistanas atskilo nuo Indijos religiniu motyvu ir priėmė konstituciją, visai konformiška su Koranu, bet praktika parodė, kad šių dienų valstybei netinga konstituciniai principai, paimti iš Korano. Dabar Pakistaną valdo diktatoriškai gen. Ayub Khan, įsakęs panaikinti poligamiją ir haremus, nors jie ir Korano ir konstitucijos leidžiami.

Burma yra bene budistiškiausias kraštas ir budizmas joje, palyginti, mažiausiai nukrypęs nuo originalo. Burmos nepriklausomybė prasidėjo pamaldaus budisto U Nu režimu, kuris turėjo pilną paramą iš budistinių dvasininkų pusės. U Nu partija davė ir Jungtinėms Tautoms generalinį sekretorių U Thant, kuris yra pasigyręs, kad budizmas tinkamiausia religija pasaulinei taikai išlaikyti, irgi pamaldų budistą, bet generolas Le Win nuvertė U Nu ir ėmė daryti marksistiškas reformas Burmoje. Le Win yra budistas laisvamanis.

Siekimai

Ko siekia Pietų Vietnamo budistai, iš spaudos pranešimų ne visai aišku.

Kad jie prezidento Diemo nemėgsta, kaip kataliko, tai aišku, bet tai nereiškia, kad Diemo vyriausybė persekiojanti budistus. Diemo vyriausybė dementuoja budistų priekaištus, o budistai vis vien rengia demonstracijas prieš jų "persekiojimus", tad yra pagrindo manyti, kad tomis demonstracijomis reiškiamas ne tiek politinis, kiek religinis budizmo suaktyvėjimas, tarsi jo posūkis į renesansą, į atgimimą. Prieš 20 metų pasaulinių religijų tyrinėtojai manė, kad budizmas — tai mirštanti religija. Ir štai pietiniame Vietname budizmas dramatiškai ėmė reikštis kaip populiari religija, kuri protestuoja prieš tariamus persekiojimus, o faktiškai nori pasirodyti, kaip dar gyva ir populiari tikyba. Minėti budistų nusižudymai protesto ženklan padarė liaudžiai stiprų įspūdį jie savo savanoriška mirtimi suaktyvino mirštantį budizmą.

Šiuo metu budizmas turi 150 milijonų pasekėjų Japonijoje, Kinijoje, Korėjoje, Mongolijoje, Tibete, Ceilone, Burmoje, Thailande, Laose, Kambodijoje ir Vietname. Budizmas nėra visur tas pats: jis turi daug sektų, kiekviename krašte jis turi skirtingų bruožų nuo kitų kraštų budizmo.

Vakarų pasaulyje vadinamoji Zen forma turi simpatikų tarp intelektualų.

Įdomu, kad budistai savo aktyvumą ėmė rodyti ne Šiaurės, o Pietų Vietname. Šiaurės Vietnamą valdo komunistas Ho Chi Minh, kuriam budizmas nėra pa trauklus, nes budistai yra taikingi, o komunizmui reikia kovingų, karingų žmonių; budistų aukščiausias idealas yra pereiti nirvaną, į absoliutinės ramybės, absoliutinio neveiklumo, pasyvumo stovį, o tai yra priešinga komunizmui; komunistai yra kovingi ir veiklūs, tad jiems nepakeliui su budizmu. Daugiau būtų pagrindo budistams protestuoti prieš persekiojimus šiau riniame Vietname, bet tenai režimas kietas ir neleidžia jokiems opozicijos veiksmams pasireikšti.

J. Gobis

20,000 nudistų JAV

LAWRENCE, Kan. — Pasak "American Sunbathing" organizacijos pranešimo, Jungt. Amerikos Valstybėse yra tarp 20,000 ir 25,000 veiklių nudistų narių, priklausančių klubams.

Sukarno susirūpinęs ekonominiais reikalais

JAKARTA, Indonezija. — Prezidentas Sukarno rugpiūčio 12 dieną, minint Indonezijos nepriklausomybės dieną, nekalbėjo apie indonezų "revoliuciją". Jis ragino sutelkti visas jėgas, kad būtų pašalintos ekonominės sunkenybės.

Sukarno savo ilgoje kalboje mažai pa'yginti kalbėjo Malazijos federacijos klausimu. Šį kartą jis nežadėjo remti sukilėlių Sarawake ir šiaurinėje Bor neo, kad būtų sutrukdyta Malazijos federacija.

Sansibaras reikalauja JAV bazių panaikinimo

KAIRAS, Egiptas. — Koalicinė Sansibaro vyriausybė reikalauja, kad Jungtinės Amerikos Valstybės besąlygiškai panaikintų savo mažąsias bazes Sansibaro ir Pembos salose. Vyriausybės atstovas pasakė, kad tos bazės atsiradusios Sansibaro teritorijoj slapta Britanijos ir JAV sutartimi, visai nesiskaitant su Sansibaro vyriausybės nuomone. Nauja koalicinė vyriausybė iš socialistų ir nepriklausomųjų kovosianti su kiekviena "naujo ar seno" imperializmo forma.

Porą dienų prieš tai vyriausybė paskelbė, kad š. m. spa'iu mėn pirmomis dienomis San sibaras nustosiąs būti Britu protektoriatu ir tapsiąs nepriklausoma valstybė.

Paruošties stovis

BERLYNAS. — Vakar Vakarų Berlyne 11,000 sąjunginin kų karių buvo paruošties stovy je.

— **Žemės drebėjimas** smarkiai sukrėtė Graikijos miestą Patras.

Paminklas Indijos kariams. Gresiant naujai kiniečių komunistų invazijai į Indiją, indai kariai gerbia atidarymą paminklo, pastatyto prisiminti 114 indų, kurie žuvo praėjusį rudenį. Šie indai kariai žuvo, begindami pasienį prieš Kinijos raudonųjų invaziją. Už paminklo yra kalnas netoli Chushul'o. (UPI)

ATOMINIŲ BANDYMŲ UŽDRAUDIMO SUTARTIS, GENEROLAI IR ATOMO MOKSLININKAS

Apklausinėjimai įvariuose Senato komisijose

WASHINGTON, D. C. — Generolas Thomas S. Power, strateginės aviacijos viršininkas, liu dijo rugpiūčio 19 d., jog jis yra prieš atominių bandymų uždraudimo sutartį, kadangi ji prieštarauja geriausiems Jungtinių Amerikos Valstybių interesams.

Power, kurio komanda ir atsakinga pristatyti atominius smaigalius (warheads) raketomis ir bombonešiais, pareiškė uždarame Senato pasiruošimo pakomitečio posėdyje, jei jis būtų senatorius, jis balsuotų prieš sutarties ratifikavimą. Būtų "didelė klaida" leisti jai įsigalioti.

Pirmininkas John Stennis (D., Miss.) pareiškė, jog jis pra šys Gynybos departamentą išsijoti Powerio liudijimą ir jį paskelbti viešai. Sen. Strom Thurmond (D., S. C.) kvies Powerį viešai liudyti.

Power yra antrasis komandoje nuo generolo Curtis E. Le May, aviacijos štabo viršininko. Le May, liudijęs seniau, pareiškė, jog jis būtų pasisakęs prieš sutarties patvirtinimą, jei jam būtų buvę leista pareikšti nuomonę dar prieš ją pasirašant Maskvoje Sovietų Rusijai, Jungtinėms Amerikos Valstybėms ir Britanijai.

Teller prieš sutarties ratifikavimą

WASHINGTON, D. C. — Edward H. Teller, atomo mokslininkas, vakar pasisakė prieš branduolinių bandymų uždraudimo sutarties ratifikavimą, nes ji pakenktų Jungtinių Amerikos Valstybių saugumo reikalams.

Pasak Teller, reikia atominių bandymų atmosferoje, jei norima įsigyti priešraketinius ginklus, kurių Sovietų Rusija turinti.

Paklaustas senatoriaus Humphrey, kodėl Amerika neatliko atominių bandymų virš Ramiojo vandenyno 1961 m., Teller atsakė: buvęs spaudimas administracijos nedaryti tokių bandymų, o be to, buvusi viešoji nuomonė prieš atominius bandymus.

*

Keturi štabų viršininkai jungtinėje trijų Senato komitetų sesijoje užvakar parėmė atominių bandymų uždraudimo sutartį. Sutartį palaikė: gen. Curtis Le May, aviacijos štabo viršininkas, gen. Earle B. Wheeler, armijos štabo viršininkas, adm. David L. McDonald, laivyno štabo viršininkas, ir gen. David M. Shoup, jūrų kareivių (marinų) štabo viršininkas.

Sirijos vadas Nasserį apkaltino sąmokslais

DAMASKAS, Sirija. — Maj. gen. Amin Hafez, siriečių revoliucinės tarybos pirmininkas, už vakar apkaltino prezidentą Nasserį, kad Jungtinė Arabų respublika (Egiptas) finansuoja sąmokslus kitose arabų respublikose, o nesirūpina egiptiečių gyvenimo sąlygų pagerinimu.

Generolas Hafez pareiškė, kad nepavykęs pro Nasserio sąmoks las Damaske liepos 18 dieną buvo finansuojamas Kairo Generolas, kuris taipgi yra valdančios Baath partijos vadas, atkirto Nasserio teigimui, kad baathistai esą ateistai. Generolas Hafez pareiškė baathistai tiki į Dievą, o ne į "stabus".

"Mes nesame vergai, bet jie yra tokiais", — pareiškė jis, turėdamas galvoje Nasserį ir Kairo vyriausybės narius. Siriečiai, — tęsė generolas, — tiki į Dievą, bet jie atmeta "asmens kultą."

Generolas Hafez kalbėjo masiniame susi'rinkime Homs'e, vidurio Sirijoje.

49 metų amžiaus generolas iškilo į valdžios viršūnes, sutriuškinęs Nasserio šalininkus Sirijoje. Taryba tapo aukščiausiu autoritetu Sirijoje, įvykdžius perversmą kovo 8 d. Ir šis perversmas Baathistų partiją atvedė į valdžią.

BOLŠEVIKINIS ŪKININKAVIMAS PAVERGTOJE LIETUVOJE GRIAUNA JŲ SISTEMĄ

Tai teigia pati komunistų "Tiesa"

VILNIUS. — Bolševikai mėgsta girtis, kad jie esą šaunūs ūkininkai. Tenka labai nusivilti jų ūkininkavimu, bet kad jie yra specialistai išnaudoti darbininką, kolchozininką, niekas negali užginčyti. Nenoriu leistis į plačias lankas, o tegul pati pavergtos Lietuvos komunistų partijos "Tiesa" (rugpiūčio 10 d., nr. 186) kalba apie bolševikinį ūkininkavimą:

"Nagrinėdami tarybinio ūkio veiklos rezultatus, mes dažnai susiduriame su tokiu reiškiniu: ūkis kasmet gauna daugiau technikos, trąšų, pastato naujų pastatų, ūkyje didėja pieno ir mėsos gamyba ir tuo pačiu laiku auga ūkio nuostoliai.

Viena iš stambių nuostolin gumo priežasčių yra maži der liai laukuose. Dėl to būna aukšta pašarų savikaina, o pastaroji sudaro aukštą gyvulininkystės produktų savikainą. Iš čia nuostoliai... Bet tirdami ūkių veiklą, mes matome, kad tai ne visuomet yra pagrindinė ūkių nuostolin gumo priežastis. Daugiausia nuostolių, mūsų nuomone, ūkiui padaro planavimas ir gamybos vystymas tokia apimtimi, kuriai ūkis neturi sąlygų.

Viena iš nuostolingiausių ūkio šakų kol kas yra kiaulininkystė. Dauguma tarybiniu ūkių yra nuostolingi vien dėl blogo kiaulių ūkio tvarkymo Kadangi kiaulininkystė yra viena iš pagrindinių ūkio šakų, o jos produkcija sudaro stambiausią pardavimo dalį, tai geras šios ūkio šakos tvar kymas pagrindinai ir lemia ūkio rentabilumą".

Pasirodo, kad komunistams nesiseka kiaulių ūkiu. Tačiau yra negeriau ir gyvulininkystėje. Tai toliau "Tiesa" patvirtina, pranešdama, jog

"lygiai tokia pat padėtis yra gyvulininkystėje. Ūkiui nurodomas galvijų skaičius. Neatsižvelgiama, kiek tame ūkyje yra pašarų. Galvijai, dažnai gaudami tik pa'aikomąjį pašarą, negali būti produktyvūs. Tą patį pašarų kiekį intensyviai šeriant mažesniam gyvulių skaičiui, galima būtų pagaminti dvigubai daugiau ir pigesnės produkcijos. Čia ir yra pagrindinė gyvulininkystės planavimo klaida".

Štai dar vienas komunistinio ūkininkavimo pavyzdys:

"Peržiūrėję ūkio balansą, matome, kad ūkis patiria nuo stolių iš patarnavimų. Pieninė supirko pieną iš gyventojų, o jį iš punkto į pieninę veža tarybinis ūkis. Mat, pačiai pieninei neišsimoka samdyti transportą ir vežti pieną. Gražionių tarybiniam ūkiui visą laiką trūksta transporto. Mes priversti samdyti sunkvežimius iš autotransporto kontorų ir patarnauti pieninei, kuri pagal instrukcijas apmoka mums 10 proc. faktinės pervežimų savikainos. Per 1962 metus pieno vežimas pieninei sudarė 11.062 rb išlaidų, o ūkis faktiškai gavo iš pieninės 1.312 rublių. Vien tai padarė ūkiui 9 750 rublių nuostolio. Respublikos mastu tai siekia milijonines sumas. Ūkiai verčiami pusvelčiui nugabenti pieną, kai šį darbą privalėtų atlikti pieninės.

Didelius nuostolius tarybiniams ūkiams daro netvarkingas tiekimas. Visą pavasarį neturėjome kultivatoriams spyruoklių. Dirvos įdirbimas buvo žymiai blogesnis. Be to, ypač daug trūko traktorinių dalių. Tiekimas tarybiniams ūkiams turėtų pateikti žemės ūkio mašinas pagal ūkio duotas kasmetines paraiškas. O čia — atvirkščiai: kemša ūkiui tą, ko nereikia, užsakytų prekių ūkis negauna."

Ar dar nesupranta komunistai, jog jau laikas grąžinti kolchozus ir sovchozus tikriesiems jų šeimininkams — ūkininkams, mažažemiams ir kitiems.

Kiniečiai partizanai įžengė į Kiniją

TAPEI, Formoza. — Penkiolika kiniečių partizanų grupių iš Formozos buvo išlaipinta į komunistų valdomą Kiniją tarp gegužės 17 ir liepos pabaigos. Tai pranešė oficiali Taipei agentūra vakar.

Partizanai turi slaptas bazes. Kiekvienoje grupėje esą per 14 asmenų. Išlaipinimai buvo įvykdyti Kwangtungo, Fukieno ir Chekiango provincijose.

— **Kiek yra privačių aerodromų Amerikoje?** Jungtinėse Amerikos Valstybėse yra 4,000 privačių aerodromų.

Rusk ir McNamara prašo nemažinti pagalbos užsieniui

WASHINGTON, D. C. — Valstybės sekretorius Rusk ir Gynybos sekretorius McNamara rugpiūčio 19 dieną kreipėsi į Atstovų Rūmus, kad jie priimtų administracijos užsieninės pagalbos įstatymo projektą be jokių sumažinimų ar suvaržymų.

Atstovų Rūmai vakar įnešė kai kuriuos priedus, o pats įstatymo projektas bus sprendžiamas šiandien ir rytoj. Rusk ir McNamara pasiuntė dviejų puslapių laiškus kiekvienam kongresmanui.

Prezidentas Kennedy pradžio je prašė 4 bilijonus ir 900 mil. dolerių pagalbos užsieniui. Vėliau iki 4 bilijonų ir 500 milijonų dolerių.

— *Jungtinės Amerikos Valstybės* pasiruošusios priimti Sovietų Rusijos pasiūlymus, kad Rytai ir Vakarai pasikeistų observacijos postais žemėje išvengimui netikėto užpuolimo, jei nebus pridėta sąlygų.

— *Senato ir Atstovų Rūmuose* respublikonų vadovybė ragina Sovietų Rusijos karinius dalinius išeiti iš Kubos, jei ji nori sumažinti Vakarų - Rytų politinę įtampą.

Žemėlapyje yra parodytas Domininkonų respublikos pasienio miestas Dojabon, kur haitiečiai tremtiniai "įsibrovėliai" buvo bombarduoti Haiti respublikos karinės aviacijos. Tremtiniai haitiečiai įsteigė būstines toje apylinkėje. Beveik visa "invazija" buvo vykdoma Haičio šiaurės rytuose. (UPI)

TRUMPAI IŠ VISUR

— **Siriečiai** kareiviai apšaudę Izraelio postą. Izraelio vyriausybė įsakė savo atstovui Jungtinėse Tautose įteikti Saugumo tarybai skundą, kad siriečiai vykdė agresiją prieš izraelitus. Siriečiai kaltina izraelitus.

— **Herbert S. (Hub) Walters,** 71 metų, Tennessee demokratas, paskirtas JAV senatorium vieton mirusio senatoriaus Estes Kefauver.

— **Sovietų diktatorius Nikita Chruščiovas** vakar atvyko į Jugoslaviją 10 dienų vizito. Jį sutiko jugoslavų diktatorius Tito.

— **Jugoslavijos diktatorius Tito** ketina sekantį rudenį vizituoti Washingtone prezidentą Kennedį. Jis taipgi dalyvausiąs rudeninėje Jungtinių Tautų pilnumos sesijoje.

— **5 procentus asmenų Amerikoje kankina šienligė.** Penki procentai Jungtinėse Amerikos Valstybėse asmenų kenčia nuo šienligės, ypač sunki šienligės forma pasireiškia rugpiūčio ir rugsėjo mėn.

— **Kalifornijos gubernatorius Edmund G. Brown** rugpiūčio 17 d. buvo popiežiaus Pauliaus VI priimtas privačioje audiencijoje Castel Gandolfo vasarvietėje. Dabar Brown lankosi Jugoslavijoje. Jis vizitavo ir diktatorių Tito.

— **Pennsylvania universitetas** gavo $15,256,323 aukų ir palikimų 1962-63 akademiniais metais. 1957-58 akademiniais metais universitetas gavo **$11,623,357.**

KALENDORIUS

Rugpiūčio 21 d.: šv. Joana Chantal, Bukantas, Sungailė.

Rugpiūčio 22 d.: Švč. P. Marijos Nekalč. Širdies, Karijonas.

ORAS

Oro biuras praneša: Chicagoje ir jos apylinkėje šiandien — apie 80 laipsnių; rytoj — nebus didesnių oro temperatūros pakitimų.

Saulė teka 6:05, leidžias 7:43.

SKAUTYBĖS KELIAS

Redaguoja: SKTN. P. NEDZINSKAS, adresas:
4065 Archer Ave., Chicago 32, Ill.

PRASIDĖJO JUBILIEJINĖ STOVYKLA

Šios savaitės pradžioje iš visų JAV ir KKanados vietovių į Camp Child, Mass., suvažiavo sesės ir broliai į jubiliejinę stovyklą, kuri tęsis 2 savaites. Stovyklos adresas: Camp Child, R. F. D. 2, Buzzards Bay, Mass.

Bendrieji telefonai (ir tuo pačiu apmokami automatai) 214-2080 arba 224-9363.

Jais pasiekiama JS vadovybė ir kai kurios JS tarnybos bei budėtojai. Tačiau prie telefono skubiai ką nors iš stovyklautojų iškviesti nebus įmanoma, nebent iš anksto būtų susitarta, kad atitinkamas asmuo pats tam tikru laiku atsirastų prie telefono.

Stovyklos viršininko telef. 224-2080.

Kelių informacijos:

Iš tolimų vietovių važiuojant automobiliais arba autobusais, geriau važiuoti pačiais didžiaisiais keliais (Turnpike),

Tuo būdu iš vakarų pusės vykstant į JS, greičiau būtų važiuoti Mass. Trpk, Rt. 128 (į pietus), Rt. 3 ir Rt. 3a.

Atvykstant reguliariais linijų autobusais, važiuoti į miestelį Manomet, Mass, visai arti stovyklos.

Traukiniais galima privažiuoti (ir pro Bostoną) ligi Plymouth, Mass.; dar kelios mylios ligi stovyklos. Jei koks traukinys sustotų Manomet, tada būtų arčiau.

Lėktuvais geriau į Bostoną, o iš ten autobusais arba traukiniais, jei nesusitarta, kad kas aerodrome sutiks.

Iš toli pro Bostoną vykstą gali pranešti: sk. K. Nenortui, 44 Alban Str., Dorchester 24, Mass., telef. TA 5-1832; ar sk. S. Subatkevičienei, 718 E. 6th Str., So Boston, Mass, tel. AN 8-1992, ir per juos gauti informacijų, kaip pasiekti stovyklą.

Be to, Bostono geležinkelio stoties ir Bostono aerodromo informacijų centruose galima gauti patarimų, kaip pasiekti Camp Child.

Arčiau stovyklos bostoniškiai, vadovaujami sk. K. Nenorto, pasiruošė padėstyti ženklų rodyklių.

AKADEMINIO SKAUTŲ SĄJŪDŽIO ŠVENTĖ

Rugpiūčio 10 d. Worcester, Mass., įvykusi Akademinio Skautų sąjūdžio šventė buvo visais atžvilgiais sėkminga. Dalyvavo arti 60 ASS narių iš įvairių rytinio pakraščio vietovių, daugiausia iš New Yorko.

Iškilmingos sueigos metu Akademikių Skaučių draugovės tikrųjų narių pasižadėjimą davė Eleonora Šikštėnaitė, Violeta Matulevičiūtė, Gražina ir Genė Česnaitės — visos iš Worcesterio, ir Gilanda Bartytė iš Elizabeth, N. J. Studentų Skautų Korp! Vytis senjorais buvo pakelti Vladas Gedmintas, Romas Jakubauskas, Algis ir Dainius Glodai — iš Worcesterio ir Giedrius Klivečka iš New Yorko. Sueigą pravedė ASS Worcesterio sk. pirm. t. n. Dalia Palubeckaitė ir Korp! Vytis Worcesterio skyriaus pirm. fil. Val. Bazeliauskas. Naujai pakeltuosius sveikino iš Chicagos atvykusi ASD centro valdybos pirm. t. n. Laima Petrauskaitė ir fil. Romas Kezys iš New Yorko.

Šventės dalyviai išklausė R. Kezio paskaitos, kuri lietė aka deminės skautijos veiklą ir jos uždutį lietuviškos skautijos ir mūsų visuomenės rėmuose.

Fil. Milita Lemanaitė iš Bostono suteikė informacijų apie akademikų pastovyklę jubiliejinėje skautų stovykloje. Akademikų stovykla vyks paskutinę rugpiūčio mėn. savaitę Cape Cod, Mass. Fil. Petras Molis kvietė visus dalyvauti jubiliejinėje stovykloje ir painformavo apie stovyklos organizavimo darbus.

Po to R. Kezys papasakojo įvairių nuotykių iš pereitais metais vykusio komunistinio festivalio Helsinkyje.

Vakare vyko nuotaikingi šokiai, perpinti lietuviškomis dainomis.

Worcesterio akademikai svečius vaišingai priėmė, ir už tai jiems priklauso nuoširdi padėka. Taip pat ir jų mamytės prie vaišių ruošimo aktyviai prisidėjo — ponios Palubeckienė, Česnienė, Kauševičienė. Pagrindinį šventės organizavimo darbą atliko t. n. D. Palubeckaitė, fil. Raminta ir Petras Moliai, senj. Vladas Gedmintas, fil. V. Bazeliauskas ir kt.

Fil. Kezys skaito paskaitą akademikų skautų šventėje Worcesteryje, Mass., rugpiūčio 10 d.
Nuotr. G. Peniko

Šventė vyko naujai atremontuotame Maironio parke, kur lietuviškais motyvais išdekoruota salė daug prisidėjo prie šventės jaukumo. Šventės dalyviai turėjo progos ir pasimaudyti šalia esančiame Quinsigamondo ežere.

Nors Worcesterio ASS skyrius yra įkurtas tik šiais metais tačiau jis jau spėjo apjungti gražų būrį akademinio jaunimo Worcesteryje. Šia proga jam linkėtina visokeriopos sėkmės.

P.

Būrelis akademikų skautų, dalyvavusių ASS šventėje Worcesteryje, Mass, rugpiūčio 10 d.
Nuotr. G. Peniko

Fil. P. Molis (deš.) užriša Korp! Vytis juostas, naujai davusiem senjoro pasižadėjimą Algiui Glodui (kairėj) ir Romui Jakubauskui rugpiūčio 10 d. Worcesteryje, Mass., ASS šventės proga.
Nuotr. G. Peniko

NAUJAS SKAUTŲ VYČIŲ KAND. BŪRELIS

Pask. dr. Zenono Ašoklio iniciatyva rugpiūčio 14 d. skautų būstinėje įvyko Ciceroje gyvenančių skautininkų pasitarimas, kuriame dalyvavo skautininkai: Palčiauskas, Kliorė, Remys, Ašoklis, Prapuolenis ir Mindaugo draugovės drauginink as Sukackas. Paaiškėjo, kad visa šeškų skiltis — 8 skautai, tiktų į vyčius — kandidatus, be to, 1 yra grįžęs ir čia liks mokytis iš pranciškonų gimnazijos ir 2 akademikai yra pareiškę norą į šį būrelį įsijungti. Pagal laipsnius susidaro skiltininkas, 3 paskiltininkai ir 7 skautai. Nutarta tokį būrelį tuojau organizuoti ir jeigu apylinkėje atsirastų daugiau buvusių skautų, norinčių pereiti skautų vyčių programą, mielai priimti. Visi pasitarime dalyvavę skautininkai sutiko šiam būreliui lektoriauti. Dar nutarta kviesti tėvą sk. Vaišnį, sk. Geštentą ir k. Kad iš viso susidarytų 8-10 lektorių. Sueigas daryti vieną kartą į savaitę su dviem lektoriais, taip kad kandidatai tuos pačius lektorius matys tik kas trečią ar ketvirtą savaitę. Pirmiausiai pakartoti visus 3 patyrimo laipsnius ir jų neturintiems daryti egzaminus. Kad maždaug per 4 mėnesius visi kandidatai būtų išlaikę į I patyrimo laipsnį. Sekančiais metais pereiti vyčių programą. Pskt. dr. Ašoklis pasiėmė detalizuoti, sugrupuoti ir paruošti mokslui programą ir sekančiam susirinkimui, kuris numatytas maždaug už dviejų savaičių, ją patiekti, kad skautininkai galėtų susitarti, kas kurį dalyką dėstys ir rugsėjo pradžioje imtis darbo. Palaikyti ryšius su Chicagoje veikiančia skautų vyčių draugove išrinktas Jurgis Prapuolenis, su Lituanicos tuntu — Juozas Sukackas, su lektoriais — Zenonas Ašoklis, su tėvais ir atlikti administracinį darbą — Stepas Paulauskas.

Susirinkusieji mielai pritarė paremti metinį Mindaugo draugovės vakarą, kuris įvyks rugsėjo 28 d. parapijos salėje.

Puikios jungtuvės

Sutuokti Diana Draugelytė ir ASS filisteris inžinerijos magistras Rimas Palčiauskas. Vestuvinės vaišės buvo B. Pakšto salėje. Kai radę laisvesnį kampelį, sustojo 9 akademikai su rinktiniais balsais ir jaunuoju viduryje ir užtraukė lietuvišką dainą, buvo ko pasiklausyti ir pasigėrėti.

— **Brolijos vyriausias sk.** s. E. Vilkas iš pasaulinės stovyklos Graikijoje atsiuntė linkėjimus ir grįžęs žadėjo painformuoti apie savo kelionę. Grįždamas sustos Vokietijoje, aplankys rajono vadą s. T. Gailių. Savo laiške Brolijos vadas paminėjo, kad įsigijo daug draugų ir puikių įspūdžių.

— **Atlanto Rajono vadas** s. V. Nenortas informuoja, kad pildant Tarybos Pirmijos pirmininko raštą Atlanto Rajono vadija nutarė ir prašo leisti rinkti rajono vadą LSS Korespondenciniame suvažiavime.

— **Chicagos skautininkų-kių** iškyla, kurios organizavimu rūpinasi v. s. dr. M. Budrienė ir ps. Albertas Kerelis, numatoma rugsėjo 15 d.

— **Laužas dega.** Po ilgesnės pertraukos, Chicagos skautų vyčių draugovė, vadovaujama s. v. ps. Dr. Povilaičio, rugsėjo 8 d. 7:30 v. v. Marquette parke rengia laužą. Kviečiame gausiai dalyvauti sesės ir broliai skautai, tėvai ir visuomenė.

— **Chicagos skautininkų-kių** ramovė spalio 13 d. B. Pakšto salėje rengia linksmą muzikos ir literatūros pobūvį. Šio pobūvio organizavimu rūpinasi Ramovės valdybos narė s. A. Eivienė.

— **Lituanicos Skautų Tunto** tėvų komitetas spalio 5 d. B. Pakšto salėje rengia vakarą, kurio pelnas bus skiriamas paremti Lituanicos tuntą.

— **Jubiliejinėj stovykloj** didysis laužas įvyks rugp. 24 d.

LAIŠKAI "DRAUGUI"

LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS VALSTYBINĖS PAREIGOS

Kultūros ir civilizacijos progresas, politinės bei tarptautinės teisės praplėtimas dalinai keičia teoretinę valstybės sampratą. Ypatingai, kai valstybės teritorija yra okupuojama svetimos kariuomenės ir svetimos valdžios, nepriklausomos valstybės testinumas ir teritorijos atgavimas priklauso laisvajame pasaulyje tos valstybės diplomatijai ir bendruomenei.

Mūsų valstybės pagrobimo atveju, visi pavergtosios valstybės reikalai atitenka nepriklausomos Lietuvos diplomatams ir Lietuvių Bendruomenei, talkininkaujant ir bendradarbiaujant laisvajame pasaulyje tautinėms ,religinėms, savišalpos ir kt. organizacijoms.

Prieš susirenkant viso pasaulio Liet. Bendruomenės atstovams Kanadoje, prie jau paskelbtų programos punktų dar reikėtų pridėt vieną sprestiną klausimą: **"Kaip sudaryti geresnes ekonomines sąlygas išsklaidytiems po visą pasaulį lietuviams"**. Ne paslaptis, kad J. A. V-bėse, Kanadoj ir Australijoj yra geriausios sąlygos ekonominiam klestėjimui, tuo pačiu ir sėkmingiausiai tautinei kultūrinei bei religinei veiklai bei kovai dėl Lietuvos nepriklausomybės.

Kai lietuvių senesnioji emigracijos kartą sugebėjo per savo tautines ir religines organizacijas padėti įkurdinti paskutiniojo karo bėglius J. A. V-bėse, tai dabar atėjo laikas pasirūpinti Pasaulio Lietuvių Bendruomenei ir tais tautiečiais, kurie dar skursta tiek medžiagiškai ir dvasiškai Pietų Amerikoje ir kitur. (Tenka priminti, kad lietuviams, gimusiems Brazilijoje, čia atvažiuoti kvotinių suvaržymų nėra.)

Šio klausimo išsprendimas ir įvykdymas tikrai būtų tautinis susipratimas valstybiniu mastu.

Inž. Mik. Iv.

WESTERN AUTO SERVICE
PAGRINDINIS IR SMULKŪS AUTOMOBILIŲ PATAISYMAI
Sav. ST. ŠČERBA LA 3-1790
4318 S. Western, Chicago 9, Ill.

DAINA ELECTRONICS
TV - RADIJAI - JUOST. REKORDERIAI
STEREO FONOGRAFAI - PLOKŠTELĖS
ANTENOS - BATERIJOS - LEMPUTĖS
EL. VIRT. PRIETAISAI - LAIKRODĖLIAI
Viskam žemiausios kainos ir garantija
3321 S. Halsted St. - CLIFFSIDE 4-5065

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ IR KITUS KRAŠTUS
Registruota U.S. Department of Justice ir paskelbta U.S. Department of Commerce.
COSMOS PARCEL EXPRESS, Corp.
3212 S. Halsted, Chicago 8, Ill.
Tel. — CA 5-1864
ir
MARQUETTE GIFT PARCEL SERVICE
2439 W. 69 St., Chicago 29, Ill.
Tel. — WA 5-2737
E. ŽUKAUSKAS

MOVING
J. NAUJOKAITĖ
Ilgų metų patyrimas ir spdraustas perkraustymas
WA 5-9209 Chicago, Ill.

DRAUGAS
THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
4545 WEST 63rd ST., CHICAGO 29, ILL., Tel. LUdlow 5-9500

Second Class Postage paid at Chicago, Illinois. Published daily, except Sundays, days after Christmas and Easter, by the Lithuanian Catholic Press Society

Subscription rates: $14.00 per year in Chicago, Cicero and Foreign
$12.00 per year outside of Chicago and in Canada

Prenumerata:	Metams	½ metų	3 mėn.	1 mėn
Chicagoj, Cicero ir užsienyje	$14.00	$7.50	$4.25	$1.75
JAV ir Kanadoj	$12.00	$6.50	$3.75	$1.50

• Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo, juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos, gavus prašymus.

• Redakcija dirba kasdien 8:30 — 5:30, šeštadieniais 8:30 — 12:00

• Administracija dirba kasdien 8:30 — 5:00, šeštadieniais — 8:30 — 12:00.

P. ŠILEIKIS, O. P.
Orthopedas. Protezistas.
Aparatai-Protezai. Med. ban. dažai. Spec. pagalba kojoms (Arch Supports) ir t.t.
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
Val. 9-4 ir 6-8. Šeštad. 9-1.
2850 W. 63rd St., Chicago 29, Ill.
Tel. PRospect 6-5084

DR. J. ir K. AGLINSKAI
GYDYTOJAI IR CHIRURGAI
5430 South Kedzie Avenue
Priima ligonius pagal susitarimą. Dėl valandos skambinti telefonu HEmlock 4-1562 nuo 2 iki 9 v. p. p. kasdien, išskyrus treč. ir šeštad.

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
2858 West 63rd Sreet
Val.: kasdien 10—12 val. ir 7—9 v. vak. Šeštadieniais 10—1 val. Trečiadienį uždaryta. Ligoniai priimami susitarus.
Ofiso telefonas: PR. 8-3229.
Rez. telef. WAlbrook 5-5076

Rez. HE 6-1670
DR. K. G. BALUKAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rr. (Crawford Medical Building). Tel. LU 5-6446
Valandos pagal susitarimą. Jei neatsiliepia, skambinti MI 3-0001.

Tel. KEllog 2-1922
DR. ALGIMANTAS BIELKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė — PSICHIATRIJA
7400 W. 133rd St., Tinley Park, Ill.
Valandos pagal susitarimą

Ofisas 3145 West 63rd Street
Tel.: PRospect 8-1717
Rezid.: 3241 West 66th Place
Tel.: REpublic 7-7868
DR. S. BIEŽIS
CHIRURGAS
Valandos: Kasdien nuo 1 iki 3; trec. uždaryta. Antrad. ir penkt. vakarais nuo 7 iki 8.

DR. VL. BLAŽYS
PLAUČIŲ IR VIDAUS LIGOS
2801 W. 63rd Street
Kampas 63-čios ir California
Val. kasdien nuo 6—8 val. vak.
Šeštad. 2—4 val.
Trečiad. ir kitu laiku pagal sutartį.
Ofiso telef. 476-4042
Rez. WAlbrook 5-3048

DR. C. K. BOBELIS
Inkstų ir šlapumo takų chirurgija
Tel. 695-0533 Elgin
425 No. Liberty Street,
Route 25, Elgin, Illinois
Valandos pagal susitarimą

Tel. ofiso HE 4-5849, rez. HE 4-2324
DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Sreet
Val.: pirm., ketv. 1-4, vakar. 7-9. antr., penkt. 1-5, treč. ir šešt tik susitarus

Tel. ofiso HE 4-5758; Rez. HI 5-3225
DR. S. ir M. BUDRYS
GYDYTOJAI IR CHIRURGAI
2751 West 51st Sreet
(Bendra praktika ir Alergija)
Valandos: pirm., antr., ketvirt 2-9 val., penkt. 10 v. r. iki 9 v. v., šeštad. 10 v. r. iki 1 p. p. Ligonius priima pagal susitarimą

Tel. ofiso 247-1002, Namų PR 8-6960
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINĖS LIGOS
Valandos pagal susitarimą
4063 Archer Avenue
(Prie California Ave.)

Rez. GI 8-0875
DR. W. M. EISIN-EISINAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neatsiliepia skambinti MI 3-0001.

Ofiso HE 4-1414, Rez. RE 7-6867
DR. B. GAIŽIŪNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė akušerija ir moterų ligos
2454 West 71st Sreet
(71-os ir Campbell Ave. kampas)
Val. kasdien 1—3 ir 6—8 val. vak.
Šeš. 1—4 p. p.

Ofiso tel. PR 8-2220
Namų — rez. PRospect 8-9081
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKŠA
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
VAIKŲ LIGOS
2656 West 63rd Street
Val.: Pirmad. ir ketv. nuo 3 iki 6, antrad. ir penktad. nuo 4 iki 8; šešt. nuo 1 iki 4 val.

Tel. ofiso PO 7-6000, rez. GA 3-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Val.: kasdien nuo 1—4 p. p. ir 6 iki 8 val. Trečiad. ir šešt. uždaryta.

Telefonas: GRovehill 6-1595
DR. ALDONA JUŠKA
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
PRITAIKO AKINIUS
2422 West Marquette Road
Valandos: 9—12 ir 7—9 v. v. pagal susitarimą, išskyrus trečiadienius, uždaryta.

Tel. Ofiso 247-0400, Rezid. 737-1377
DR. V. KAUPAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Vidaus ligos
736 West 35th Street
(Bridgeport Medical Arts)
Val. vak. 6-8. Šešt. 10-1. Trečiad. susitarus. Dienos metu tel. CA 5-5010.

Ofiso ir buto tel. OLympic 2-1381
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 So. 49th Court, Cicero
Kasdien 10-12 ir 4-7. Treč. ir šeštad. tik susitarus.

Tel. REliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
(Lietuvis gydytojas)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3925 West 59th Street
Val.: Pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. nuo 1—4 p. p., 6:30-8:30 val. vak. Šeštad. 1-4 val., trečiad. uždaryta.

Tel. ofiso ir buto OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4938 W. 15th Street, Cicero
Kasdien 1—3 val. ir 6—8 val. vak., išskyrus trečiadienius.
Šeštadieniais 12 iki 4 popiet

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
7156 South Western Avenue
Pirmad., antrad., ketv. ir penktad. nuo 11 val. iki 1 val. p. p. ir nuo 6 v. — 8 val. vakare. Trečiad. nuo 11 val. ryto — 1 val. p. Šeštad. 11 val. ryto iki 3 val. p. p.
Ofiso tel. RE 7-1168.
Rez. tel. 239-2919

DR. MARIJA LINAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
2817 West 71st Street
Telefonas HEmlock 6-3545
(OFISO ir REZ.)
Valandos pagal susitarimą

DR. A. MACIŪNAS
CHIRURGAS
2858 West 63rd Street
Tel. PRospect 8-7773
Val.: pirmad. ir ketvirtad. 1-4 p. p., antrad. ir penktad. 5-8 v. v.

Ofiso HE 4-3818, Rez. PR 6-9801
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė — vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-os ir Campbell Ave. kampas)
Val.: kasdien 9-11 ryto ir 4-8 v. v. Šeštad. 9 v. r. — 2 p. p.
Trečiadieniais uždaryta

DR. JULIA MONSTAVIČIUS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
VIDAUS LIGOS
10748 S. Michigan, Chicago 28, Ill.
Telef. ofiso: PUllman 5-6766
Namų: Beverly 8-3946
Priėm. val.: kasdien 6-8 v. v., šešt. 1-4 v. p. p., trečiadienį — uždaryta

Tel. ofisu RE 7-8818
DR. ALBINA PRUNSKIS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
Ofisas 2659 W. 59th Street
VALANDOS: 2-4 p.p. ir 6-8 p.p.
Trečiadieniais ir šeštadieniais uždaryta

Ofiso telefonas — CL 4-2421
DR. AL. RAČKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4307 So. Kedzie Avenue
(Kampas Kedzie ir Archer)
Val. kasdien nuo 2 iki 8 val. vak.
Treč. ir sekmad. tik susitarus.

DR. ZIGMAS RUDAITIS
Spec. ORTHOPEDINĖS LIGOS
2745 West 69th Sreet
Priešais Šv. Kryžiaus ligoninę.
VAL.: Pirmad., antr., ketv., penkt nuo 9 iki 11 v. ryte ir nuo 6-8 v. v. Šeštad. nuo 2-4. Trečiadieniais ir kitu laiku susitarus telefonu.
Telef. REpublic 7-2290.
Atostogose iki rugpiūčio 26 d.

DR. ANT. RUDOKAS, Opt.
Tikrina akis ir pritaiko akinius, keičia stiklus ir rėmus
4455 S. California Ave., YA7-7381
VAL.: 10 ryto iki 8 v. vak., trečiad. uždaryta. Šeštad. 10 v. r. iki 2 p. p.

Rez. tel. PR 9-6730
DR. L. SEIBUTIS
Inkstų, pūslės ir šlapumo takų chirurgija
Ofisas: Naujas adresas: 2454 West 71st St. (71-os ir Campbell Avenue kampas), tel. 776-2880; 592 E. 159th St., Harvey Ill., tel. Edison 3-4383; 30 N. Michigan av., Suite 808, tel. CE 6-7764.
Valandos pagal susitarimą

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Adresas 4255 W. 63rd Sreet
Ofiso tel. REliance 5-4410
Rez. tel. GRovehill 6-0617
Valandos: 1-3 p. m. ir 6-8 p. m.
Penkt. tik 1—3 p. p.
Trečiad. ir šeštad. pagal sutartį.

Ofiso telef. CLiffside 4-2896
Rezid. telef. WAlbrook 5-3099
DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4644 So. Ashland Aenue
Bendra praktika ir specialiai chirurgija
Valandos kiekvieną dieną 2 — 4 ir 6—8 val. vak. Trečiadieniais ir sekmadieniais uždaryta, priimama pagal susitarimą. Šeštadieniais nuo 2 v. iki 5 v. v.

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
BENDRA PRAKTIKA IR MOTERŲ LIGOS
Ofisas ir rez. 2652 W. 59th St.
Tel. PRospect 8-1223 ar PR 6-5577
Ofiso val.: Pirm., antr., treč. ir penkt nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 v. v. Šeštad. 2—4 v. popiet ir kitu laiku — pagal susitarimą.

DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Valandos pagal susitarimą.
Priimnėja ligonis tik susitarus — nuo 1 iki 9 v. pirm., antr., ketv ir penkt. Susitarimui skambinti darbo valandomis ir šešt. nuo 1 v. tel. HE 4-2123, neatsiliepus GI 8-6196 arba GI 8-6198. Treč. šešt. ir sekm uždaryta.
IŠVAŽIAVĖS ATOSTOGŲ

Telefonas — GRovehill 6-2823
DR. A. VALIS-LABOKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2524 West 69th Street
Specialybė: AKUŠERIJA ir MOTERŲ LIGOS
VALANDOS: 1 iki 4 ir 6 iki 8 v. v.
Šeštadieniais 1 iki 4 val.
Trečiadieniais uždaryta.

Tel. PRospect 6-9400
DR. ONA VAŠKEVIČIUS
(VAŠKAS)
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
6248 South Kedzie Avenue
Ofiso val. kasdien: 2-4; 6-8. Šeštad. nuo 2 iki 4. Treč. ir sekmadieniais atvejais ir susitarus.

Tel. ofiso PR 6-6446, rez. HE 4-3150
DR. F. C. WINSKUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2420 West Marquette Road
Val. nuo 2 iki 4 v. v. ir 7 iki 8 v. v.
Treč. ir šeštad. pagal sutartį.

DR. P. Z. ZALATORIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1821 South Halsted Street
Tel. ofiso CA 6-0257, rez. PR 6-6658
Rez. 6600 So. Artesian Avenue
Val. 11 v. ryto iki 3 v. p.p., 6-7 v. v.

Pirkite JAV Apsaugo Bonus!

Remkite "Draugą"

Ar galima pasitikėti

SUTARČIŲ LAUŽYTOJAIS?

Kai kuri spauda kelia klausimą, kiek, girdi, galima pasitikėti Sovietų Rusijos užsienio reikalų komisaru Andrei Gromyku. Klausimas yra ir keistas ir nereikalingas. Jis tiek yra aiškus, kad ir atsakyti į jį nereikia. Kas gi nežino, jog ligšiol visi buvę Sovietų užsienio reikalų vadinamieji ministeriai buvo sukti ir veidmainingi. Toks yra ir Gromyko.

Visi ligšioliniai Kremliaus užsienių reik. ministeriai, kurie kalbėjosi ir derėjosi su Vakarų demokratijomis, kurie dar rė ir pasirašė įvairias sutartis, darė tai išeidami iš grobuoniškų, agresinių ir imperialistinių Sovietų Sąjungos išskaičiavimų. Pasižadėdami laikytis sutarčių, jie aiškiai melavo. Jie sutiko, jie pasirašė, bet žinojo, kad jų nesilaikys, jas sulaužys. Nepaisant to, Jungtinės Amerikos Valstybės ir jų sąjunginnikai vis dar gal vojo, kad, gal būt, ateityje jie nebedrįs laužyti susitarimų ir todėl su jais pradėdavo naujus pasitarimus. Bet po kiekvieno pasitarimo, po kiekvienons sutarties iškilmingo pasirašymo, pasikartodavo lygiai ta pati istorija.

*

Siunčiant Valstybės pasekretorių Harrimaną į Maskvą tartis dėl atominių ginklų bandymų uždraudimo, taip pat manyta, o gal jau Sovietai bus pakeitę sutarčių laužymo politiką, šį kartą gal savo duoto žodžio nelaužys. Tų vilčių vedami amerikiečiai sutartį pasirašė ir dabar yra laukiama jos ratifikavimo senate. Pažįstant komunistus, žinant jų kėslus, atsimenant liūdną sutarčių su Kremlium istoriją, vis tik ne daug vilčių tededama ir į šią vėliausią sutartį. Yra baimės, kad ir ji susilaūks panašaus likimo, kaip ir visos kitos praeityje.

Sovietų vardu sutartį pasirašė Gromyko. Jis yra žinomas kaip didelis Jungtinių Valstybių priešas. Jis laikomas tokiu diplomatu, kuris gali meluoti ir drąsiai žiūrėti į akis tų, su kuriais kalbasi bei derasi. Tai gerai žino ne tik Jungtinių Valstybių, bet ir Anglijos bei kitų valstybių diplomatai. Ypač gerai jį pažįsta Anglijos užsienio reikalų sekretorius lordas Home, su kuriuo jam teko kelių metų laikotarpyje vesti pasitarimus įvairiais dvie jų valstybių santykių klausimais.

*

Gromyko apgavysčių ir melagysčių yra patyręs ir Jungtinių Valstybių prezidentas Kennedy. Praėjusiais metais, besikalbėdamas su juo Kubos krizės reikalu, Gromyko aiškiai melavo ir, kaip sakoma, net neraudo.

Gromyko lankėsi prezidentūroje ir kalbėjosi su prez. Kennedy pernai spalio 18 d., keturias dienas prieš paskelbimą šios salos blokados. Jis tada prezidentui aiškiai pasakė ir tvirtino, kad sovietiniai kariniai pabuklai Kubon atsiųsti išimtinai gynybos reikalams, bet tik jau ne ofenzyvai. Prezidentas tada pareiškė, kad Gromyko tvirtinimas yra melagingas, nes jau buvo žinoma, kad Sovietai yra atgabenę Kubon atominius ginklus užpuolimo, ofenzyvos tikslams.

Savo laiku Gromyko yra išsireiškęs, kad Sovietų Rusijos užsienio politikoje yra tik viena logika — viskas, kas geriausia turi eiti Sovietų Sąjungai. Vadinas, galima daryti sutartis su užsieniu, bet jei Sovietų interesai pareikalauja jas sulaužyti, tai kodėl jų nelaužyti.

Bet tai ne vieno Gromyko tokia politika. Jis laikosi savo pirmtakų Litvinovo, Molotovo ir Višinskio tradicijų. Pagaliau jam, kaip ir jo pirmtakams, buvo ir yra įsakyta pačių diktatorių šitokią politiką vesti. Kaip nebuvo galima pasitikėti Litvinovu, Molotovu ir Višinskiu, taip lygiai ir Gromyko duoti pažadai nėra ir nebus vykdomi.

*

Ryšium su Maskvos sutartimi, amerikiečių spauda dažnai ir gana plačiai rašo apie praeityje Sovietų sudarytas ir pasirašytas sutartis. Ir labai gerai. Tuo primenama mūsų vyriausybei ir visam laisvajam pasauliui, ką reiškia turėti bet kokius ryšius su Maskvos despotais. Patys žymiausieji žurnalai pakartotinai primena, kad Sovietų Sąjunga sudarė nepuolimo sutartis su visais savo kaimynais (Lenkija, Suomija, Rumunija, Iranu, Japonija, Lietuva, Latvija, Estija) ir nė su vienu savo kaimynu susitarimų nesilaikė.

Labai gerai, kad spauda neapleinkia Lietuvos ir kitų Pabaltijo valstybių. Jos yra minimos kaip Sovietų agresijos ir smurto aukos.

*

Spaudoj užtinkame aiškinimų, kodėl bolševikų despotas Chruščiovas ir jo adjutantas Gromyko norėjo sudaryti Maskvos sutartį ir siekia nepuolimo sutarties tarp NATO ir Varšuvos pakto valstybių.

Pakartotinai jau buvo minėta, kad pirmoje eilėje jie nori laimėti Rytų Vokietijos de jure pripažinimą ir ramybės rytinėje Europoje, kur jis ir jo agentai visą laiką yra labai užimti tos Europos dalies saugumu, žinoma, komunizmui. Jis norėtų ištraukti savo dideles armijas iš Rytų Europos ir jas pasiųsti komunistinės Kinijos pasienin. Bet Chruščiovas bijo tai daryti, nes tais sovietinių armijų pulkais komunistiniai režimai išsilaiko. Kaip greit tie pulkai iš pavergtųjų kraštų pasitrauktų, taip greit lietuviai ir kiti savo krašto reikalus tvarkyti paimtų į savo rankas, atstatydami laisvą ir nepriklausomą gyvenimą. Todėl ir varomasi prie nepuolimo sutarties sudarymo, manant, kad ji užtikrins bolševikinės okupacijos saugumą, kad savo karines jėgas galėtų kelti Kinijos pasienin, kad Pekino jėgos Sovietams nepadarytų to, ką Sovietai padarė savo kaimynams pabaltiečiams ir kitiems.

*

Sovietų pavergtieji žmonės ir jų draugai laisvuose kraštuose turi visais galimais būdais priešintis viliūgingiems Maskvos kėslams (gudriomis sutartimis ir kitais keliais) palaidoti pavergtųjų viltis išsilaisvinti. Vakarų demokratijų politikai ir diplomatai jau puikiai turėtų žinoti, kad Sovietų Rusijai tarptautinės sutartys yra tik tol geros, kol jos yra jai naudingos. Jei jie tos liūdnos istorijos nežinotų, mūsų pareiga yra jiems tai priminti. Mes galime tik džiaugtis, kad šiuo tarpu mums gana efektingai talkina spauda. Pasinaudokime jos sudaromomis nuotaikomis ir veikime.

JAV AUGIMAS

Statistikos biuras skelbia, kad JAV-se per 135 dienas priauga milijonas žmonių. Numatoma, kad 1967 metais JAV gyventojų skaičius pasieks 200 milijonų.

NAUJI KONGO DAKTARAI

Devynis doktoratus suteikė katalikų universitetas, veikiąs Leopoldvilėje, Konge. 1962—1963 metais tą universitetą lankė 1.000 studentų iš trijų kontinentų.

DIDĖJA NEPASITENKINIMAS LENKIJOJE

Lenkų šviesuomenė prieš vyriausybę, mi estelėnai rūstauja dėl mažų atlyginimų, ūkininkai netikri nūdiene padėtimi

GEDIMINAS GALVA

Kai Lenkijoje 1956 m. spalio mėn ivyko perversmas, kard. Wyszynski paskelbė ypatingas pamaldas Čenstakavoj. Lenkijos Bažnyčios vadovas. Gniezno arkivyskupas, yra ne politikas, bet mistikas, tikįs ypatinga Dievo pagalba.

Po perversmo ilgokai šnekėjo apie spalio mėn pavasarį. Nuo ano spalio Lenkijoje daugkas pakitėjo. Lenkija tapo laisviausia liaudies respublika. Atsisakius prievartos ūkininkams į kolchozus varyti, krašto ekonominė gerovė padidėjo. Nauios pramonės išaugo. Valstybė ir Bažnyčia rado taikų sambūvį, nors tarp jų ir nūnai kova tebevyksta.

Nuo perversmo lenkai laisvesni už bet kurios kitos liaudies respublikos piliečius. Jų ūkinė gerovė žymiai padidėjo. Tačiau lenkai nepatenkinti savo laisve, nei ūkine pažanga, nes mažai galva varginama kad vakar buvo blogiau, kai šiandieną nėra taip, kaip daugelis norėtų.

Dingęs palaimintas spalis

Daugelis lenkų sako, kad gyvenamas ūkanotas pavasaris tačiau palaimintas spalis jau seniai dingęs, kaip gaivinanti rasa saulei patekėjus. Tiesa. Natolin - stalininkų sambūrio istorija teužtinkama tik istorijoje. "Pasiutėliai" — rūstieji komunistai siekę suvaržyti gyventojų laisves. nūnai slypi kur tai kaip pelės po šluota. Kompartija savo ketvirtąjį suvažiavimą kuris turėjo įvykti išiais metais, atidėjo ateinantiems metams. Centro komiteto narį Zambrowski pašalino iš Centro komiteto ir į jo vietą paskyrė net du: "liberalą" Starewicz ir nuožmųjį komunistą Jasczuk.

Šiame tarpsnyje Lenkijoje viskas nepastovu, išskyrus nuolatines bėdas, kurių vienos pakeičia kitas ir daugelį nepatenkintųjų. Garsiau murma šviesuomenė, nors ji neiškelia naujos vėliavos ir neskelbia savosios programos.

Tautiškumo srovė

Lenkai buvo ne tik didžiausi rusų priešai, bet ir jų neapkentėjai. Ar šiandieną padėtis pakitėjusi? Vargu. Tačiau jie turi susigyventi su tikrove. Jei ne Maskva, lenkai jau būtų buvę seniai priversti atsisveikinti su istorinėmis žemėmis, kurias ji pastarojo karo valdė vokiečiai. Apie penktąjį Vokietijos padalintoją — lenkus mažiau teužsimenama, kaip Neisse - Oderio sieną, kurios saugumas pareina ne nuo vakariečių, bet nuo rusų.

W. Gomulka, kuris neužima jokios oficialios vietos, gali didžiuotis, kad ano spalio mėn. jam pavyko išvengti Maskvai bet kurių įsipareigojimų. Kompartijos nariai seka savo sekretorių. Jie tautinės linkmės atstovai, kurie atvirai neapkenčia žydų. nemėgsta murmančios šviesuomenės, nors nesitenkina gomu kišku kuklumu.

Šviesuomenė priekaištauja ne dėl kultūrinių ryšių siaurinimo su užsieniu, ne dėl kultūrinio rikiavimo, bet dėl ūkinių negerovių ir dalinio nedarbo.

Ūkinis šunkmetis

Lenkijos metinis gyventojų prieauglis siekia 450.000. Ūkinio pajėgumo didėjimas mažiau ką didesnis už gyventojų procentinį prieauglį. Praėjusių metų derlius, kuris nebuvo planuotojų numatytas, Lenkijai buvo smūgis. Jei įvyktų dar kitas smūgis, kaip pvz. Lietuvoje šiemetinė sausra po pernykščių liūčių. ūkis netektų pusiausvyros.

Dėl pernykščių liūčių ne tik 10% sumažėjo išvežimas, bet ir įvežimas padidėjo Svetimos valiutos trūkumas privertė siaurinti nebūtiną įvežimą, pvz. knygų iš užsienio.

Lenkijos ūkininkai jaučia kolchozų grėsmę. Ir laisvieji ūkininkai turi savo bėdų, kai nori įsigyti žemės ūkio mašinų, o ypač jų dalių. Tačiau jie šiandieną naudojasi nepalyginamai didesne gerove už kolchozininkus.

Lenkija didina savo pramonės pajėgumą, nors ten pergyvenamos tos pat bėdos, kaip ir Sovietuose. Daugelis pramonės šakų nenašios ir jos tesilaiko valstybės biudžeto, t. y. gyventojų saskaiton.

Panašiai dedasi ir viešųjų patarnavimų srityje. Varšuvos taksiai nepadengia savo išlaidų nes tarifai apskaičiuoti pasirėmus 70,000 zlotų automobilio verte, kai šiandieną už naują reikia mokėti 120.000 zl. Va stybė, savivaldybės turi nuostolius padengti ar kelti patarnavimų tarifus.

Keleriopi atlyginimai

Valstybės įstaigos nenumatė kilimo kainų kuries sraigtu ėmė veržti atlyginimų pakėlimą. Lenkijoje senu įpročiu nepragyvenama iš vieno atlyginimo. Kompartijos pareigūnai, įvairūs žinovai, tegaudami 2.000 zlotų mėnesinės algos, išleidžia 3.000 zl. ir dar taupo automobiliui. Kai kurie žinovai, pvz. profesoriai, pasirašo net šešiuose algalapiuose už pilną darbą, nors ten atvyksta tik algos paimti. Kompartija visa tai žino. Ji ruošiasi atlyginimus peržiūrėti, juos padidinti ir antraeiles pareigas apkarpyti. Iki šis klausimas bus išspręstas, iškils nauji galvosūkiai.

Bėda tiems, kurie negauna keleriopų atlyginimų. Jiems telieka skursti ir kritikuoti. Kritika dažnai pagrįsta, bet ji nepagerina skurstančių padėties.

Lietuvių - lenkų kultūrinis bendravimas praveria akis ir Vilniaus kompartijai, kuri lietuviams burnas užčiaupia ir įsako diržus suveržti, šnekant apie didžiojo "brolio" — ruso meilę.

ANTIKOMUNISTINIS CENTRAS

Mangalore, Indijoje, įsteigtas socialinis centras, kuriame studentams, daugiausia katalikams, padedama paruošti savo tautiečius kovoti prieš komunizmo blogį. Įsteigta ir speciali biblioteka.

Lietuvos Vyčių jubiliejiniame seime Bostone buvo išrinkta nauja valdyba. Pirmininke išrinkta Helen Shields iš Philadelphia. Pa., kuriai čia pareigas perduoda buvęs Vyčių pirm. Robert Boris iš Detroito. Šalia stovi Naujosios Anglijos vyčių dvasios vadas kun. J. D. Žuromskis. Tai pirmas atvejis vyčių istorijoje, kad pirmininkės pareigas perėmė moteris.

KOMPARTIJOS BE ATRAMOS

Sniečkus jaudinasi dėl komunizmo idėjinės nesekmės

JURGIS VĖTRA

A. Sniečkaus straipsnis "Idėjinis įsitikinimas — mūsų jėga" paskelbtas Pravdoje, o Tiesoje š m. rugpiūčio 1 d., nežiūrint pagyrų, pasako dalį tiesos. Dėl komunistų idėjinės nesėkmės jis ieško visur kaltininkų. Esą, kalti buržuaziniai nacionalistai, užjūrių imperialistai, tačiau tik netiesioginiu būdu išreiškia mintį, kad pavergta lietuvių tauta komunizmo kratosi.

Jis tvirtina kad Lietuvos istorijos falsifikavimu, istorijos iškraipymais buvo suduotas smūgis buržuazinei nacionalistinei ideologijai. Nejaugi jis tiki, kad lietuviai būdami sąmoningais nepastebi lietuvių tautos pažeminimo istorijos iškraipymais?

Vargas kompartijai, jei tik palūžusiu J. Ragausku tegali džiaugtis ateistinėje kovoje. Skaičiuosiems Jurgio Gliaudos aptarimus E. Mieželaičio knygos "Žmogus" Tėviškės Žiburiuose sukelia tik gailų nusišypsojimą, nors jos autorius apdovanotas Lenino premija...

Nusiskundimai rašytojais

A. Sniečkus pirštu duria į rašytojus:

"Tačiau atskiri rašytojai ir dailininkai, ieškodami naujų išraiškos formų, pamiršo tai, kas svarbiausia — idėjinį turinį. Jų kūryboje pasireiškė susižavėjimas Vakaruose paplitusiomis modernistinėmis srovėmis, dekadentiniu menu. Buržuaziniai nacionalistai stengiasi išnaudoti šias ydingas tendencijas. Jie persispausdina idėjiškai silpnus kai kuriu rašytoju kūrinius, juos visaip reklamuoja, mėgindami suskaldyti mūsų kūrybinės inteligentijos gretas. Kūrybinių darbuotojų tarpe atsirado ir tokių žmonių, kurie taikstėsi su svetimų idėjų pasireiškimais, nekovojo prieš juos nuo lat ir ryžtingai".

Kompartija mažai pajėgesnių rašytojų išaugino nualintoje dirvoje. Nuo kovu prieš kryžiuočius buvo pasidavėliu, bet nedaug. Nepriklausomos Lietuvos oru kvėpavusieji rašytojai šiandieną dar pajėgiausi. Žinoma, jie negali įsijungti į rusų rašytojų skersvėjus bent dalimi tiesai atidengti. Rusuose nekalba apie buržuazinius nacionalistus, kaip kompartijos vyriausias kerdžius Sniečkus. Kas būtų nutikę pvz. A. Vienuoliui, jei būtų panaudojes Valentin Blinov išraiškos būdą, puolęs komunistinę šviesuomenę ir pajuokęs kompartiją veikale "Elgeta", paskelbtame š. m. gegužės mėn. sovietiniame žurnale "Teatr"? Jis būtų anksčiau patekęs po velėna.

Kompartija visą laiką giriasi dideliais laimėjimais švietime, tačau A. Sniečkus jau nėra tikras dėl jaunimo Lietuvoje:

"Buržuaziniai ideologai ypatingai stengiasi veikti mūsų jaunimą. Čia reikia atsižvelgti, kad tarybinis jaunimas nematė buržuazinio pasaulio nepatyrė kapitalistinio išnaudojimo priespaudos, nebaigė gyvenimo mokyklos. Tai turėdami galvoje, imperializmo ideologai ir buržuaziniai nacionalistai užsieny per spaudą, radiją ir kitais būdais visaip reklamuoja kapitalistinį gyvenimo būdą, stengiasi, kad mūsų jaunimas iškryptų iš teisingo kelio".

Žiūrėk man, kokie galingi tie buržuaziniai ideologai, kad net paveikia Lietuvos jaunimą per laisvą spaudą, kuriai kompartija devyniais užraktais užkirto kelią patekti Lietuvon. Aišku, kad jis šneka ne apie užjūrio buržuazinius nacionalistus, kurie nėra tiek paiki garbinti kapitalizmą kaip kompartija jo bijodama, bet apie tauriuosius lietuvius, kurie vaikšto savo žeme ir myli savo tėvynę.

Mes nesistebime, kad kompartija naudoja atgyventus būdus, nes komunizmas, t. y. valstybinis kapitalizmas, jau tikrai atgyventas.

Pusė tiesos

A. Sniečkus išskaičiuoja eilę priežasčių, kurios pasmerkė nesėkmei kompartijos pastangas kovoti ideologinėje plotmėje:

"Ideologiniame darbe didelį vaidmenį vaidina kova su tokiomis kapitalizmo atgyvenomis žmonių sąmonėje, kaip privačiasavininkiškos tendencijos, neteisinga pažiūra į visuomeninę nuosavybę, į darbą, blogas elgesys šeimoje ir buityje".

Tačiau jis neišdrįso paminėti pačios svarbiausios: komunizmas eina prieš žmogaus prigimtį. Rusiios komunizmas sustojo pusiaukelėje. Milžiniška biurokratija išugdyta tačiau ji nepajėgia atlikti uždavinio, kurį anksčiau atliko pvz Lietuvos ūkininkai. Sovietinę santvarką primetus teroro priemonėmis, žmonės susigūžė, o valdantieji ėmė dar labiau išnaudoti dirbančius, kaip carinėje baudžiavoje. Kompartija išugdė supuvusią biurokratiją, kuriai komunizmas tik priedanga savo įgeidžiams tenkinti. Valdantieji ima pūti. A. Sniečkus žino, kad jis ir jo bendrai tėra rusiškojo imperializmo dulkės Lietuvoje. Ir kai ateis valanda, lietuvių tauta jas nupūs, kaip ji yra ne kartą padariusi amžių bėgyje, net nepasiteiravus svetur esančių nuomonės.

BAHAMŲ SALOSE

ANATOLIJUS KAIRYS

Bahamų salos turi arti 3 mil. akrų žemės, iš kurių apie 800.000 užima miškai, apie 40,000 dirbama, o likusi netinkama naudojimui arba nenaudojama. Yra daug stambių ūkių, iš kurių keli Andros saloje. Čia auginami agurkai, pamidorai, uogos (braškės), pipirai, daržovės — viskas eksportui, nieko vietinei rinkai.

Saloje auginami šie augalai ir vaisiai: žirniai, pupos, kukuruzai, bulvės, svogūnai, citrinos, magnolijos, bananai, burokai, kopūstai, morkos, špinatai, agurkai, salotos, cukrinės nendrės ir daugybė pietų kraštų augalų, kuriems nerandu lietuvių kalboje pavadinimų, kaip papaya, cantaloupe, okra, sapodilla, avocados, cassava, yams, guava, genip...

Taip pat auginami kviečiai, avižos, miežiai ir kiti duoniniai javai, bet mažais kiekiais, nes neapsimoka. Yra nemažai gyvulių, paukščių ir pieno ūkių. Jie ir pasiskirstę — vieni gamina vietos rinkai, kiti eksportui. Labiausiai išplitę avių, ožkų ir kiaulių ūkiai. Iš paukščių - vištų ūkis. Viščiukų ir kiaušinių dabar jau pakanka vietinės pasiūlos. Paskutiniu laiku pradeda steigtis tabako ūkiai ir, atrodo, sėkmingai.

Geriausiai stovi žuvų ūkis. Didesnė jų dalis suvartojama vietoje, kita — išvežama į Floridą. Daug auginama vėžių ir krabų (lobster ir turtle). Tačiau žuvų ūkis dar nėra pilnai užpildytas, nes pilno pareikalavimo eksportui dar nepatenkina. Įvairių vėžlių geldos naudojamos papuošalams gaminti, šukoms, cigarečių dėžutėms. Šios rūšies industrijoje dirba apie 1,200 žmonių įskaitant ir įvairius daiktus iš šiaudų.

Pragyvenimas Bahamų salose sunku įkainuoti. Vietinių gyventojų standartu pragyvenimas nėra brangus, tačiau jų maistas ir aprėdas nėra pavydėtini. Turistų restorane paprasčiausi pietūs kainuoja $2.50 (itališki makaronai arba labsteris — čia jų kainos vienodos), o jautienos kepsnis, Chicagoje galimas gauti už $2.00, čia kainuoja $4.00 ir daugiau. Butai brangesni, kaip Chicagoje. Betgi tabakas, degtinė, parfumerijos produktai pigesni visu trečdaliu, ir turistai daug jų perka, grįždami į Miami, kiek tik leidžiama be muito.

Krautuvėse produktų kainos maždaug tokios: sviesto svaras — 70 c., pieno kvorta — 40 c., tuzinas kiaušinių — 95 c., duonos gabalas — 14 c., didelis muilo gabalas — 15 c., bekono svaras — 85 c., "sirloin steak" svaras — nuo $1.00 iki $2.10, kavos svaras — $1.00 iki $1.20, 5 svarai bulvių — 50 c., gasolino galionas — 35 c. (paprastas) ir 40 c. (etylis), plaukų kirpimas vyrams — $1.50 ir pan.

Darbininkai, lyginant jų uždarbius su J.A.V. kainomis, uždirba labai mažai. Jų darbas nėra labai produktyvus, gal būt, dėl to, kad ten sunkųjį darbą atlieka juodosios rasės žmonės, nes baltųjų labai nedaug — jie yra arba skirti aukšti pareigūnai, arba bankininkai (kurių čia apstu), prekybininkai ar turistai. Geras mechanikas gauna maždaug nuo $1.50 iki $2.00 į valandą. Mūrininkas apie $1.40 į valandą, stalius - statybininkas $1.35, dažytojas — $1.20, paprastas darbininkas — 80 c., laukų darbininkas apie 55 c. į val. ir pan.

Tarnai ir tarnaitės, samdomi namų ruošos darbams, gauna apie $15.00 — $20.00 į savaitę. Labai madoje arbatpinigiai. Bet ir juos įskaitant, uždarbiai vistiek lieka žemi, kas rodo didelį darbo jėgos perteklių.

BAIGIANT

Taip atrodo Bahamų salos ir jų gyvenimas iš pirmo žvilgsnio. Kaip apie kiekvieną kraštą, taip ir apie Bahamas, dar būtų galima daug rašyti, bet tas bendro įspūdžio nė padėties nekeistų. Nežiūrint paviršiaus skurdumo, kas liečia ūkininkavimą, vis dėlto Bahamų salos turi daugiau teigiamų savybių, viliojančių ir žadančių, negu bet kuris kitas svetimas kraštas.

Mano nuomone, galimybių įsitvirtinti ten yra. Jeigu juodasis gerai ir patogiai susitvarkė, tai baltasis, pasižymįs darbštumu, sumanumu bei išradingumu, įsikurs geriau ir patogiau. Trys faktoriai kalba mūsų naudai: J.A.V. artumas, įvažiavimo ir išvažiavimo nevaržymas, salų ekonominis kilimas. Šiuos dalykus pilnai išnaudojus prie mūsų lietuviškos dvasios, veržlumo ir noro — ideali lietuvių kolonija augtų ir stiprėtų mūsų visų pasididžiavimui.

(Pabaiga)

LATVIŲ VYSKUPAS - MAIRONIO AUKLĖTINIS

Iš pasikalbėjimo su vysk. J. Rancanu

Latvių vysk. Juozapas Rancans aplankė "Draugą". Ekscelencija dabar gyvena Grand Rapids mieste, kapelionaudamas seserų karmeličių vienuolyne.

Savo tėvynėje Latvijoje Ekscelencija buvo Rygos vyskupas padėjėjas, Latvijos parlamento vicepirmininkas ir profesoriavo Rygos seminarijoje, kurios rektorius buvo nuo 1920 iki 1944 m. Ekscelencija 1912 metais baigė Petrapilio Dvasinę akademiją ir buvo auklėtinis mūsų Maironio, ten buvusio inspektoriumi, bei vysk. Būčio — akademijoje profesoriavusio, vėliau taip pat buvusio inspektoriumi.

Apie Maironį pasakoja:

— Jis buvo mandagus, studentų labai nespaudė, atsilankydamas į kambarius maloniai pasikalbėdavo. Studentai jį nuo širdžiai mylėjo. Tuo metu akademijoje profesoriavo ir būsimasis arkv. J. Matulevičius. Pir mais metais teko klausyti jo so ciologijos paskaitų. Studentai jį labai mylėjo. Savo magistro laipsniui gauti studiją kaip tik pasirinkau iš sociologijos. Iš prof. Matulevičiaus aš išmokau suprasti krikščioniškąją demokratiją. Jau tada prof. Matulevičius turėjo kaulų džiovą, buvo kenčiantis, bet malonus. Nežiūrint ligos, visados ateidavo į pamokas, yra vedęs rekolekcijas. Apie lietuvius iš akademijos laikų išsinešiau gražius atsiminimus.

— **Kokiu būdu Jūs, Ekscelencija, išmokote taip gerai lietuvių kalbą, kad net kasdien "Draugą" skaitote?**

— Dar bestudijuodamas Petrapilio seminarijoje, susipažinau su ten buvusiais kolegomis Rėklaičiu, Švelniu. Numačiau, kad gali tekti dirbti mišrioje parapijoje, kur bus latvių, lietuvių, lenkų. Ėmiau mokytis tų kalbų. Kun. Rėklaitis mokėsi iš manęs latviškai, o aš iš jo lietuviškai. Laisvalaikiu savo tarpe kalbėdavomės — jis man sakydavo latviškai, aš jam — lietuviškai. Pamačiau, kad apie 75 procentai žodžių lietuvių ir latvių kalbose yra bendri, tik konstrukcija kitokia. Mokytis lietuviškai nebuvo sunku. Iš lietuvių gaudavau "Šaltinį" ir kiekvieną jo numerį perskaitydavau. Tapęs kunigu, turėjau Šv. Raštą lietuvių kalba, pamokslų knygą lietuviškai, skaitydavau Rygos lietuvių laikraštį. Teko bendrauti su lietuviais intelektualais, kartu dirbti Latvių-Lietuvių Vienybės draugijoje.

— **Kiek daug latvių yra Amerikoje?**

— Latvių katalikų JAV-se yra apie 3,000. Katalikų latvių bažnyčią turime Chicagoje, ant rą Grand Rapids; dabar numatoma, gal pavyks sukurti stipresnį latvių katalikų dvasinį židinį New Yorke, kur organizuoja latvius kun. Trepša; ten latviai turi pamaldas lietuvių Aušros Vartų bažnyčioje.

Vysk. J. Rancans su Chicagos latvių klebonu kun. B. Baginskiu (kairėje) ir "Draugo" administratoriumi kun. Alb. Spurgiu

Iš viso latvių, visokių tikybų, JAV-se yra apie 40,000. Katalikai leidžia mėnesinį žurnalą "Dzimtenes Balss", o, apskritai, visų latvių yra New Yorke leidžiamas "Laiks", gi Toronte — Latvia"

— **Kokios žinios ateina dabar iš Latvijos?**

— Tiesioginių žinių neįmanoma gauti. Netiesioginiai ateinančios žinios sako, kad ir Latvijoje vyksta persekiojimai kaip ir Lietuvoje. Latvijoje tėra tik vienas vyskupas — K. Dulbinskis, bet okupantai ir jam neleidžia eiti pareigų. Po Stalino mirties eilė kunigų sugrįžo iš Sibiro, tačiau sovietai Latvijoje teleidžia darbuotis tik 150 katalikų kunigų; pusei milijono katalikų tai per mažai. Žmonės kenčia ir laukia laisvės. Mano linkėjimas — kad greičiau ateitų laisvė Latvijai, Lietuvai, Estijai ir kad šie laisvi kraštai sudarytų federaciją, — kalbėjo vysk. Rancans.

Vysk. Rancans į Chicagą buvo atvykęs dalyvauti Marijos į Dangų Ėmimo šventės iškilmėse, įvykusiose sekmadienį Chicagos latvių Agluonos Dievo Motinos bažnyčioje, 2541 W. Wabansia, kur klebonauja kun. B. Baginskis, MIC. Ten vyskupui, atnašaujant šv. mišias, asistavo tėvų marijonų provinciolas kun. dr. V. Rimšelis, MIC ir kun. Alb. Spurgis, MIC. Ekscelencija taip pat pasakė pamokslą, o pirmadienį svečiavosi pas lietuvius tėvus marijonus.

Pažymėtina, kad vysk. J. Rancans "Draugo" metinio parengimo proga paliko savo auką, tuo dar kartą parodydamas savo prielankumą lietuviams.

J. Pr.

Sen. Bayh, D-Ind., guli Washingtone ligoninėje, jis susižeidė bepiaudamas prie savo namų žolę. Daktarai jam nupiovė didįjį nykštį.

Vokietijoje Uhlerborne rugpiūčio 2 d. koncertavo lietuviai menininkai iš Amerikos. Nuotraukoje matyti salėje tarp koncerto svečių sol. L. Stukas, sol. P. Bičkienė, pianistas A. Vasaitis ir akt. V. Žukauskas.

Nuotr. Z. Venciaus

SAVA KALBA VAIKUI DUODAMA MOTINOS MEILĖ

Lietuvių kalboj vokiečių studentas pralenkia lietuvius

Lietuvių Studijų savaitės Vokietijoj yra tapusios traukos objektu ne tik Europos lietuvių šviesuoliams ir studentams. Šie met jomis susidomėjo ir Vokiečių - Pabaltiečių draugija, kuros tikslas propaguoti santykius tarp vokiečių ir trijų Pabaltijo tautų. Ši draugija Studijų savaitės dalyviams suruošė dvi parodėles — lietuvių senosios grafikos parodą, kurioj žymiausią vietą užima senosios Lietuvos (Didžiosios Lietuvos kunigaikštystės) žemėlapiai, ir naujausios lietuvių grafikos. Ši pastaroji parodėlė nedidelė, nes "Reinlando Jaunimo namuose" (prie Bonnos), kur vyksta šių metų Studijų savaitė, nėra didelių patalpų parodoms. Bet joj yra išstatyti po du tris žymių lietuvių grafikų darbus: P. Augustinavičiaus, V. Jonyno, V. Petravičiaus, T. Valiaus, A. Viesulo, A Dargio, V. Rato, Ž. Mikšio, A. Liutkaus, Prano, O. Virkau kūrinius. Parodas tvarkė dr. P. Reklaitis.

Bendradarbiavimas su vokiečiais

Vokiečių - Pabaltiečių draugijai buvo užleistas šeštadienio (rugpiūčio 10 d.) priešpietis, kad savaitės dalyviai drauge su dr-jos valdyba apsvarstytų bendradarbiavimo galimybes su vokiečiais. Pranešimą šiuo klausimu padarė Valteris Banaitis. Jis pažymėjo, kad bendradarbiauti su vokiečiais kultūrinėj srity sunkenybę sudaro Lietuvos sovietinė okupacija. Okupantas neleidžia Lietuvos kultūros kūrėjams bendradarbiauti su Vakarais. Rusai tiek pavydžiai saugo sovietinį tautų kalėjimą, kad lietuviams meninkams neleidžia bent kiek reikšmingiau viešai pasirodyti net sovietinėj Vokietijos zonoj.

Dėlto lietuviams V. Vokietijoj atitenka uždaviniai, kuriuos normaliai turėtų atlikti lietuvių tauta savoj valstybėj, jei ši nebūtų rusų okupuota. Kadangi lietuviai tremtiniai neturi su savim žymių muzikos ir dailės kūrinių, todėl bendradarbiavimo sunkenybės padidėja dvigubai, ypač turint galvoj, kad dvilypių draugijų (kaip Vokiečių - Pabaltiečių) Vak. Vokietijoj yra apie 50. V. Banaitis sustojo prie trijų kultūros (literatūros, dailės, muzikos) sričių, nurodydamas, kas jose Vokiečių - Pabaltiečių dr-jos daroma ir kas reiktų padaryti. Kai kuriuos darbus būtų lengviau atlikti, jei daugiau lietuvių įsirašytų į draugiją.

Vokiečių - Pabaltiečių draugija

Apie Vokiečių - Pabaltiečių dr-jos uždavinius kalbėjo jos reikalų vedėjas A. Gruenbaum ir vokiečių - Lietuvių sekcijos pirmininkas Kehren. Diskusijose prie pranešimų dalyvavo dr. P. Reklaitis, dr. A. Gerutis, dr H. J. Dahmen, dr. J. Grinius.

Dr. Dahmen, kuris yra Stuttgarto radiofono choro dirigentas, patarė lietuviams išleisti geros lietuvių muzikos plokštelių. Be jų, geros valios vokiečiai, kurie norėtų išgirsti lietuvių muzikos, neturi jokių galimybių, nes lietuviškų plokštelių nėra.

Iš V. Banaičio pranešimo taip pat aiškėjo, kad lietuvių literatūros gerieji kūriniai taip pat galėtų turėti pirkėjų, jei būtų išleisti vokiškai. Dabar vokiečiai susipažinti su lietuvių literatūra turi griebtis angliškų leidinių, išėjusių Amerikoj.

Lietuvių kalbos vaidmuo

Šeštadienio vakarą (VIII.10) Studijų savaitės dalyviams apie lietuvių kalbos vaidmenį ir vertę lietuvių tautybei išlaikyti jautriai kalbėjo rašytojas R Spalis atvykęs iš Anglijos (Halifax) Kadangi pranešėjas taip pat yra mokytojas Halifaxo anglų viduriniojoj mokykloj, jo paskaitos buvo įdomiausia ta dalis, kurioj jis gimtąją kalbą grindė pedagoginės psichologijos patyrimu.

Pagal jį, vaikas negali išaugti pilnaverčiu asmeniu, jeigu tė vai atsisako duoti savo vaikui meilę. Pilnos meilės neįmanoma vaikui išreikšti svetima kalba. Todėl tėvų kreipimasis į vaiką svetima kalba yra skriauda vaikui, nes jis negali patirti visos meilės, kurią jis pajaustų, jei tėvai vartotų motinos kalbą. Atsiskydami jos tėvai nuskriaudžia vaiką dar tuo kad jame palaiko menkavertiškumo (žemesnės kilmės) jausmą ir išugdo vaike neapykantą gimtajai motinos kalbai ir padaro jį vienakalbiu O vienakalbis žmogus bus dažnai siauresnis nes jam nuo vaikystės yra atimta galimybė pažinti platesnę tikrovę.

Dvikalbiškumas tikrovės platesniam pažinimui nemažai padeda. Dvikalbis asmuo yra vertingesnis tai valstybei, kurioj jis gyvena, pats jaučiasi vertingesnis palygintas su vienakalbiu ir gali labiau pasitarnauti Lietuvai.

Tarp svetimųjų gyvenant, vaikui nėra jokios problemos gerai išmokti motinos ir svetimo krašto kalbą. Tėvai, kurie nemoko vaiko motinos ir gyvenamojo krašto kalbos, o tenkinasi viena kalba, sapnuoja, kad jų vaikas yra labai negabus. Tokia prielaida vaikui vystytis nenaudinga Kaip ryškų pavyzdį, kuriame matyti gimtosios kalbos svarba R. Spalis nurodė Darių ir Girėną, kuriuos į žygį per Atlantą paskatino gimtosios kalbos meilė Be jos jie būtų pasilikę pasaulyje nežinomi, o per motinos kalbą lietuvių jaunimui jie tapo didvyriais. Pagaliau R. Spalis nurodė, kad šiais jaunimo pasimetimo laikais gimtosios kalbos mokėjimas gali prisidėti prie tuštumos užpildymo Gimtoji kalba yra Dievo dovana, už kurią jaunas žmogus turi atsilyginti tautiečiams už gautą dovaną kalbėdamas lietuviškai.

Tarp eilės kalbėtojų dalyvavusių diskusijose prie R. Spalio paskaitos įdomiausias buvo studentas Toerner. Šis aštuonių metų vokietukas iš Karaliaučiaus pateko į Lietuvą ir išgyveno prisiglaudęs pas lietuvius Lietuvoj iki pernai metų. Jis ten išėjo vidurinį ir iš dalies aukštąjį mokslą, išmoko lietuviškai geriau už ne vieną lietuvį, bet ir vokiečių kalbos neužmiršo, nes lietuviai globėjai jame tą kalbą palaikė. Toerner savo kalboj net nurodė klaidas kurias daro lietuviai Vakaruose. Jis pasijuokė iš Amerikos Balso pranešėjos, kuri negerai lietuviškai ištaria. Tai buvo akivaizdi dvikalbiškumo demonstracija lietuvių kalbos naudai.

J. Gr. (ELI)

Nendrinė lūšis

Pietų rytuose, net iki Indijos ir Egipto ,gan plačiai paplitęs žvėris — nendrinė lūšis (Lunx Chaus). Ji yra šiek tiek mažesnė už Lietuvos lūšį (Lietuvoj baigią išnykti). Tamsiai pilka, neaiškiai rainuota, su ilgu plaukų šepetukas ausų viršūnėse, ji daro tikro, nors ir nedidelio plėšraus žvėries įspūdį. Gyvena neprieinamuose žmogui dykumų plotuose, visur, kur tik yra avietynų arba jūros nedryrių, kad ir labai klampiose vietose lūšis mėgsta gyventi. Tai yra vienas plėšriųjų žvėrių, kuris smarkiai naikina vertingus medžiojamus paukščius, ypač fazanus, o taip pat maitinasi smulkiais graužikais, pradedant pelėmis, baigiant kiškiais Lūšis yra atsargus, bet kartu ir drąsus žvėris. Retkarčiias tenka pamatyti lūšį aviečių krūmuose aukštai pašokantį, sako lūšių medžiotojai, kai jis puola kokį nors paukštį, bet šiaip retesniuose krūmuose pasirodo tik trumpą akimirką.

Medžiotojai sako, kad nors ir nedidelio ūgio nedrinė lūšis pašauta kai kada puola žmogų ir gali jį savo baisiais nagais pavojingai sužeisti. Atrodo, kad nendrinė lūšis, kaip ir kita jos giminė — palšoji katė (Felis orreata)—turėjo ypatingos reikšmės senovės Egipto tikybiniame kulte, nes piramidėse randame daug jų mumijų.

—J. Mks

TAIP.

PAS MUSIŲS GALIT PASIRINKTI TAUPYMO PLANĄ PAGAL SAVO PAJĖGUMĄ... APLANKYKITE MUS GREITAI.

4 1/2 % DIVIDENDAI UŽ INVESTACIJAS MOKAMI KAS KETVIRTIS METŲ

SANTAUPOS APDRAUSTOS IKI $10,000 F.S.L.I. KORPORACIJOS

5½% NAMŲ PASKOLOS IKI 25 METŲ. JOKIŲ PRIMOKĖJIMO PABAUDŲ

ST. ANTHONY
SAVINGS & LOAN ASSN.
1447 S. 49th Ct., Cicero 50, Ill.
Telef. 656-6320 & 242-4395
Joseph F. Gribauskas Exec-Secy.
NEMOKAMA VIETA MAŠINOMS

Kas tik turi gerą skonį,
Viską perka pas Lieponį!

LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI
TURI DVI KRAUTUVES CHICAGOJE:
BRIDGEPORTE, 3207 S. Halsted St., Victory 2-4226
Vedėjas E. RUDAITIS
FURNITURE CENTER, INC.
MARQUETTE PK., 6211 S. Western, PRosp. 8-5875
Vedėjas J. LIEPONIS
Pirmad. ir ketvirt. nuo 9 iki 9:30; kitom dienom nuo 9 iki 6 v. v. Penktadieniais vakare iki 9:30 val. vakaro. Liepos ir rugpiūčio mėnesiais sekmadieniais uždaryta.

4½% current dividend — 5% on investment bonus
4½% DIVIDENDŲ MOKAM PAGAL VISAS TAUPYMO SĄSKAITAS
Už 4 metų investavimo bonus mokame 4½% dividendų kas pusmetį ir dar išmokame po ½% už kiekvienus metus, 4 metams praėjus.
BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
4071 ARCHER AVENUE, CHICAGO 32, ILLINOIS
Valandos: Pirmad., antrad., Penktad. ir Šeštad. 9 v. r. — 4:30 p. p.
Trečiad. uždaryta: ketvirtad. 9 v. r. — 8 p. p.

KVIEČIAME APLANKYTI MŪSŲ NAUJAS PATALPAS

CRANE SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION
B. R. PIETKIEWICZ, Prez.
2555 West 47th St. Tel. LAfayette 3-1083
PLENTY OF FREE PARKING
4 1/2%
Naujas aukštas dividendas mokamas už investavimo sąskaitas.
PINIGAI ĮNEŠTI IKI 15 D. PELNO NUOSIMČIUS NUO 1 D.
Dividendai mokami sausio ir liepos mėn. 31 d.
VALANDOS: PIRM. ir KETV. ..... 9 v. r. iki 8 p. p.
ANTRAD. ir PENKT. ..... 9 v. r. iki 5 v. p.
ŠEŠTAD 9 v. r. iki 12 v. d. Trečiad. uždaryta

FRANK'S T.V. & Radio, Inc.
3240 S. HALSTED STREET
Didelis pasirinkimas įvairiausių televizijos, radio, stereo aparatų, oro šaldytuvų - air conditioner. Pardavimas ir taisymas.
Telefonas: CA 5-7252

VALANDOS
Pirmad nuo 12 iki 8 po piet
Antrad. nuo 9 iki 4 v. po piet
Trečiad. uždaryta visą dieną.
Ketvirt. nuo 9 iki 8 po piet
Penktad. nuo 9 iki 8 po piet
Šešt. nuo 9 iki 12:30 po piet

4½% on investment accounts

Chicagos Savings bendrovės naujai padidinta įstaiga su dviem kiemais automobiliams užima 290 pėdų plotį. Tai viena įdomiausioji ir mūsų klijentų patogumui puikiausiai įrengta įstaiga Chicagoje. Aukšti dividendai, apdraustas saugumas, skubus ir malonus patarnavimas.

Taupykite ir skolinkite pinigus Amerikos Lietuvių Sostinėje — Marquette Parko apylinkės centre.

CHIGAGO SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
6245 South Western Ave. GRovehill 6-7575 Chicago 36, Illinois
Member of Lithuanian Chamber of Commerce of Illinois

BOSTONO ŽINIOS

IŠ VYČIŲ JUBILIEJINIO SEIMO

Pirmasis į Vyčių seimą atvyko Jonas Jakubauskas iš Chicagos, buvęs pirmasis Bostono vyčių kuopos pirmininkas. Vėliau atstovų skaičius vis didėjo.

Seimas pradėtas susipažinimo vakaru Liet. Piliečių d-jos salėse, So. Boston. Šiame susipažinimo vakare dalyvavo keli šim tai dalyvių. Tarpe jų gražaus jaunimo. Dominavo moteriškoji lytis.

Ketvirtadienį seimo atstovai vyko į Lawrence. Ten yra palaidotas Vyčių organizatorius ir kūrėjas Mykolas Norkūnas. Vyčiai aplankė jo kapą, išklausė šv. mišias ir grįžo Bostonan. Tos pačios dienos vakare vyčiai padarė iškylą į Nantesket, kur vakarieniavo ir pasilinksmino. Oficialioji seimo dalis prasidėjo penktadienį šv. mišiomis, o vėliau iš Šv. Petro lietuvių parapijos So. Bostone buvo nuvyk ta į Hotel Bradford, kur ir vyksta posėdžiai. Muzikui Alek sandrui J. Aleksiui prie piano vedant, buvo sugiedota Amerikos, Lietuvos ir Vyčių himnai. Buvo miela klausytis, kad ne tik Amerikos, bet lygiai Lietuvos ir Vyčių himnus gražiai ir galingai giedojo visi seimo daly viai. Toje imperijos salėje, kur vyksta seimo posėdžiai, tur būt pirmą kartą skambėjo Lietuvos himno žodžiai.

Seimą pradėjo Vyčių centro pirm. Robertas S. Boris, pakviesdamas vyčių dvasios vadą kun. J. W. Stanevičių sukalbėti maldą. Po maldos vyčių seimą pasveikino Bostono vyčių kuopos vardu Jonas Danielius. Buvo sudarytas prezidiumas, išklausyta dvasios vado, centro pirmininko, vicepirmininkų ir kitų pareigūnų metinių apyskai tos pranešimų. Gal kiek daugiau reikėtų sustoti ties lietuviškų reikalų vadovo, kun. J. Jutkevičiaus pranešimu. Bet tai gana ilgas ir svarbus pranešimas, prie jo gal grįšime atskiru straipsniu.

Iš pranešimų matyti, kad vyčiai dabar turi 1878 narius. Bent didžioji vyčių dalis yra ga na aktyvi Vyčių ir Lietuvos rei kaluose.

Rašant šias žinutes, seimas buvo tik pradžioje savo darbų.

DANTŲ GYDYTOJA G. STAPULIONIENĖ

Vienintelė dantų gydytoja iš tremtinių Genė Stapulionienė apie rugpiūčio 30 d. persikelia iš So. Bostono į Dorchesterį, 718 Adams St. Nuo Ashmont stoties apie 7 minutes eiti, o autobusu iš Fields Corner iki pat naujo kabineto.

NAUJOS ŠEIMOS

Rugpiūčio 24 d. Laima Katauskaitė ir Česlovas Kiliulis priima moterystės sakramentą. Rugpiūčio 17 susituokė Ged. Ivaška su Lilian O'Donell ir Valantinas Mockus su Laima Mikniūte. Visiems jaunavedžiams linkime gražaus šeimyninio gyvenimo.

— **Stasys Jakutis** jau apleido Carney ligoninę. Tuo tarpu dar laikosi prie namų, bet jaučiasi gerai.

— **Lietuviškos šventovės** Washingtone Bostono komitetas prašo visus lietuvius aukoti tos šventovės įrenginiui. Aukas siųs ti kun. Jonui Žuromskiui, Šv. Petro lietuvių parapijos So. Bos tone, arba tiesioginiai į Chicagą, tos statybos centrui.

PASISEKĘS PIKNIKAS

Minkų vedamų radijo programų 29 m. sukaktuvių piknike rugpiūčio 11 d. susirinko daug žmonių.

Šių metų gražuolė "Miss Lithuania of N. E." išrinkta Elaine Matulevičiūtė - Mitchel iš So. Bostono. Antroji — Jeanne Sinkiūtė iš Dorchesterio.

Šokių konkursus laimėjo: "Mamės ir papės" polką Antanina ir Kazimieras Prakapai iš So. Bostono. Jaunimo polką — Martha Marcelioniūtė iš Dorcheste rio ir Michael Di Stasio iš East Bostono. Valsą gražiausiai sušoko Jonas Jonaitis ir Al. Baikienė, abu iš So. Bostono. Tango — Elsa ir Jonas Alukoniai iš Lynn, tvistą Lydia Iljinas iš Dorchesterio su Michael Di Stasio iš E. Bostono.

Vienos savaitės atostogas 2 žmonėm laimėjo Blue Water Manor vasarvietėj, Lake George, N. Y. Peter Schulze iš Bayside, N. Y. Toliau laimėjo Helen Roberto iš Dorchesterio, Joyce Nagle iš Lynn, A. Sakadauskas iš Brockton, B. Karpinskis iš So. Boston, Larina Daktra iš N. Quincy ir Godosky iš Dracut. Buvo taip pat paskirtos ir įžangos dovanos.

Steponas ir Valentina Minkai nuoširdžiai dėkoja susirinkusiems, taipgi nuoširdžiai dėkoja visiems talkininkams už ne nuilstantį, nuoširdų darbą pikni ke. Taipgi širdingai dėkojam Paula ir Dan Slivynam, savinin kams žavingos Blue Water Manor vasarvietės Lake George, N. Y., už padovanotas 2 savaitėms atostogas.

S. V. Minkai

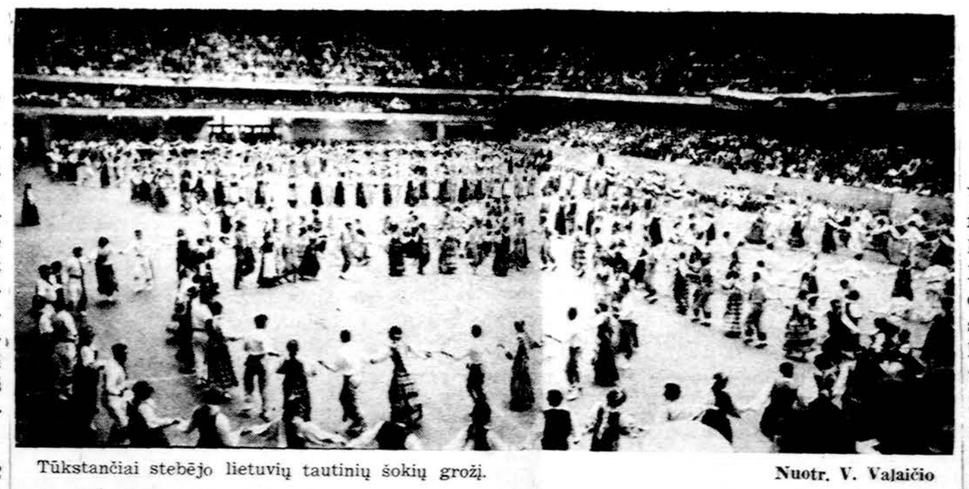

Tūkstančiai stebėjo lietuvių tautinių šokių grožį. Nuotr. V. Valaičio

NESĖKMĖ – GERAS MOKYTOJAS

Pluokštelis minčių iš šokių šventės

Atsitiko taip, kad netikėtai teko būti tautinių šokių vadovu ne taip jau gausioj Philadel phijos lietuvių kolonijoje. Grupė buvo maža, susidedanti iš aštuonių porų ir dviejų atsarginių, ir kadangi ji buvo suformuota tik keletą mėnesių prieš tą šventę, tai jaunai šokių mokytojai Irutei teko smarkiai suktis, kad išmankštintų šventei.

Šokėjai buvo naujokai — vidu rinių mokyklų mokiniai, kitas tik per penkioliktąjį savo gyvenimo laiptelį tepersiritęs. Šokėjai pirmomis į grupę įstojimo dienomis pasižėrėtinai lankė šokių repeticijas ir nedaug tesivėlavo, bet kai juos užgulė mokykloje egzaminai, ėmė retėti. Po egzaminų reikalai pagerėjo. Sykį kalbuos su Irute, kad ji nepilnai paruoštus šokėjus galės parodyti, bet man kas daryti, nuo ko pradėti vadovauti, jei savo kasoje neturime nė cento. Šokėjai neturi tautiškų rūbų, o kur pinigai kelionei. Mažiausiai reikia apie 1,000 dol. Pradedu pinigų rinkimo žygį, ką iš Bend ruomenės besutinku, vis tą rūpestį graudžiai išpasakoju.. Kelios pirmos žebravojimo dienelės nebuvo sėkmingos, tačiau tas nė kiek nenuliūdino. Taiksčiaus šauti į vietos Lietuvių Bendruomenės vyriausiąją būstinę ir iš ten ką laimėti. Iš apylinkės laimėjau 150 dol. ir dar iš įvykusios gegužinės 34 dol. Tiesa, Bendruomenės aukštos galvos man įteikė dar pluoštą aukų lapų, kuriais vėliau susirinkau dar virš šimtelio, apgailėdamas, kad lietuviškoji visuomenė pernelig tapo kultūriniams reikalams nejautri. Burnelei išmesti daug kas pinigėlio nesigaili.

Susitikau savo artimiausią kaimyną Aloyzą ir šis pasiūlo paskolos forma šimtelį, o kitą dieną fotografas Stasionis vėl tiek pat ir sako, kada praturtėsite, malonėkite grąžinti, o jei vis ubagai būsite — pasilaikykite. Nutariau, kad verta per žvelgti šokėjų sąrašą ir nuo asmens išpešti po 15 dol. kasai papildyti, gi likusį trūkumą pats padengsiu juoba, kad žinau gausiąs vėliau iš vyriausiojo šokių rengimo komiteto pusę padrytų kelionei išlaidų, nes tvirtai tikiu šventės pasisekimu. Sekančią dieną kelionės bilietai geležinkeliu riedėti pas kiekvieną buvo kišenėje, tačiau tautinių kelnaičių pasiuvimas kaip tyčia pas siuvėją kiek ilgiau užsigulėjo. Tik su pagalba kito siuvėjo išvažiavome visku apsirūpinę. Šokėjų tėvų ir artimųjų palaiminti riedame Chicagos link be šokių mokytojos panelės Irutės, mat ji panoro įdomesnę kelionę turėti, sėsdama prie mašinos vairo.

Chicagoje viskas klojosi gerai, o tik grįžtant namo išsibarstėm. Tėvai man buvo įsakę vaikų nepraganyti ir juos tvar koj į namus pristatyti. Kur tau — kitas atsidūrė net Wisconsin, atseit dalis mergaičių užsimanė likti kelioms savaitėms pas savo gimines ar artimus žmones.

Pasirodo, be reikalo jaudinaus, viskas klojosi gerai ir kas liko nepražuvo. Radom tėvelius belaukiančius jaunuolių gražiu atliktu darbeliu besidžiaugiančius.

Iš vyriausio šokių rengimo komiteto gautą čekį, pusei padarytų kelionės išlaidų, tuoj banke paverčiau į valiutą ir nelikau niekam kaltas. Dabar patyriau, kad besirengiant dalyvauti tokiuose didinguose tautinio meno pasirodymuose iš anksto kaupkime savo kasose tam reikalui pinigą. Ir dabar įsitikinau, kad gyvenime niekad nereikia dėl kokio nepasisekimo rankų nuleisti ar dvasioje pulti, bet kantriai ir didvyriškai laužti visokias sutinkamas jame kliūtis iki gražios pergalės.

J. Bubelis

MŪSŲ KOLONIJOSE

Natalija (Vizbaraitė) ir Rymantas Židžiūnai

Worcester, Mass.

LIETUVIŠKOS VESTUVĖS

Visais atžvilgiais pavyzdingos vestuvės neseniai įvyko Worceste ryje, kai inžinierius leitenantas Rymantas Židžiūnas, kpt. Vlado ir Marijos Židžiūnų sūnus, vedė Natalią Vizbaraitę, Uršulės Vizbarienės dukterį.

Rymantas prieš porą metų aukščiausiais pažymiais baigė Worcesterio Po'itechnikos institutą, gaudamas bakalauro laipsnį mechanikos inžinerijoje, per visą laiką gaudamas mokyklos stipendiją, kartu išeidamas keturių metų kadetų kursą ir pakeltas į leitenanto laipsnį; po to ten pat dar metus ruošėsi magistro laipsniui ir gavo visus šiam laipsniui reikalingus kreditus. Kaip karininkas 1962. 7.10 pašauktas Dėdės Samo tarnybai vėl baigė jau kariuomenėje porą kursų ir tolimesnei tarnybai tų pat metų spa'io mėn. išsiųstas Italijon, iš kur, be savo tiesioginių pareigų, važinėja bei skraido po kitas Europoje esančias JAV karines ba zes ir instruktuoja Amerikos kariuomenės šeimų skautų orga nizacijos. Natalija, baigusi vietinę gimnaziją su raštvedybos specialybe, dirba laikraščio "Worcester Telegram" redakcijoje kaip sekretorė. pastaruoju metu su gana aukštu atlyginimu.

Rymantas ir Natalija nuo mažens yra skautai ir priklausė Nevėžio tuntui Worcesterv je, kur vėliau jau ėjo įvairias pareigas; Rymantas — skautas vytis, o Natalija vyr. skautė. Skautaudami ir susipažino. Kai Rymantas parksrido į Ameriką atostogų, abiejų tėveliai suruošė šaunias vestuves. Jungtuves palaimino skautų dvasios vadas kun. Steponaitis Aušros Vartų parapijos bažnyčioje, o vestuvinė puota suruošta gražioje lietuviškais ornamentais ir paveikslais išpuoštoje Maironio salėje ant ežero kranto. Bažnyčioje ir puotoje dalyvavo jaunųjų tėveliai, giminės, bičiuliai ir daug gražaus skautiško jaunimo. Vestuvinės puotos programą pravedė vyresnysis skautininkas P. Molis. Vaišių metu buvo sveikinimų žodžiu ir raštu, laiškais ir telegramomis iš Amerikos tolimesnių miestų ir iš Europos nuo Rymanto draugų, negalėjusių atvykti į vestuves; taipgi ir iš Lietuvos nuo giminių. Jaunieji gavo gražių dovanų. Ypatingai brangi dovana iš Lietuvos: patriotinio turinio Baltijos gintaru inkrustuotas paveikslas. Sveikinant jaunuosius netrūko ir kalbų. Ypatingai jaudinantį įspūdį padarė sveičiams Rymanto tėvo sveikinamo ji kalba, kuomet jis kreipdamasis į marčią pasižadėjo būti jos tėvu vieton jos žuvusio tėvelio II-tro pasaulinio karo sūkuryje. Šie žodžiai nevienam išspaudė ir ašarų. Tai buvo ne tik vestuvės, bet tikra kūnaus džiaugsmo šventė. Jaunieji po vestuvių išskrido Europon kur aplankė istorinių bei kultūrinių centrų.

Daug daug laimės ir gyvenimo džiaugsmo linkime jaunie siems Židžiūnams. Didi garbė tėveliams taip šauniai paruošusiems ir į gyvenimą išleidusiems savo mielus vaikučius. **J. Mat.**

KĄ PARODĖ KALINIŲ STATISTIKA

Net 923 kalinius, esančius Youth Training School of California, įregistruotus kaip katalikus, ištyrė jų kapelionas kun. Louis E. Del Vecchio. Jis surado, kad 15 procentų jų buvo visai nekrikštyti ar išauklėti nekatalikais. Iš pakrikštytųjų tik 71 procentas priėmė pirmą šv. Komuniją, kuri daugeliui buvo ir paskutinioji. Iš priėmusių Komuniją vieną kartą tebuvo tik 54 procentai gavę sutvirtinimo sakramentą.

Katalikais įregistruotų kalinių tėvų tik 30 procentų buvo abudu katalikai. Čia skaitomos nesuirusios šeimos. Tarp tų katalikais įregistruotų nusikaltėlių net 65 procentai niekada nelankė katalikų mokyklos. Tokių, kurie lankė katalikų mokyklą 1—2 metams, tebuvo 11 procentų, gi tokių, kurie buvo baigę katalikišką pradžios mokyklą, tebuvo 3.68 procentai. Iš visų tų 923 katalikais įregistruotų nusikaltėlių tik vienas tebuvo baigęs katalikų aukštesniąją mokyklą. Iš viso to kun. Del Cecchio daro išvadą, kad kuo gilesnis jaunuolio katalikiškas auklėjimas ,tuo daugiau jam ga limybių išlikti nepaslydus gyvenimo keliuose.

GIMIMŲ KONTROLĖS PILIULIŲ PAVOJAI

Federalinė Maisto ir Vaistų administracija tiria, ar gimimų kontrolės piliulės kartais moterų nepadaro labiau linkusiomis į arterijų sutrikimus.

GRADINSKAS
J. G. TELEVISION CO.
2512 W. 47th St., FR 6-1998
TV. RADIJAI, HI-FI, VĖSINTUVAI
Parduodam ● Taisom ●
Sekm. uždaryta

MOVING
R. ŠERĖNAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli. Miesto leidimai ir pilna apdrauda.
2047 W. 67 Pl WR 5-8?0?

TELEVIZIJAS
paprastas ir spalvotas nebrangiai taisau. Už patarnavimą vietoje $3 už dirbtuvės darbą — $10 ir dalys. Pigios paveikslinės lempos.
J. MIGLINAS
2549 W. 69th St. II a., PR 6-1063

DRAUGO
Tradicinė
Gegužinė-Piknikas
Pirmadienį, rugsėjo 2 d. (Labor Day), 1963

(Toje pačioje vietoje, kur ir pernai buvo)

SLOVAK GROVE

prie 119 St. ir Archer Ave. (arba 4-A kelio) Lemont, Ill.

SLOVAK PARKAS lengvai pasiekiamas. Iš Chicagos reikia važiuoti Archer Ave. (4 - A keliu) į pietus iki 119 St. Ant kelio 4 - A bus padėta pikniko rodyklė.

Pikniko metu veiks lietuviškų valgių virtuvė, turtingas bufetas, virtuvė vaikams su lengvais gerimais ir kitais skanumynais.

Malonu bus su draugais praleisti laiką jaukioje kavinėje, kur bus galima gauti ne tik skanios kavos, įvairių saldumynų, bet ir kitos rūšies išgėrimų.

Be to, kavinės salėje gros orkestras, todėl galima bus linksmai pasišokti.

AUTOBUSAI Į "DRAUGO" PIKNIKĄ IŠVAŽIUOJA SEKANČIA TVARKA:

1) Nuo Šv. Jurgio bažnyčios — 33rd ir Lituanica Ave. 11:00 val.. Bilietus galima gauti pas Mrs. Samienę Elzbietą, 3442 So. Union St. Telephone: VI 7-5073.

2) Nuo Šv. Kryžiaus bažnyčios — 46th ir Hermitage, 11:15 val. Bilietus galima gauti pas Mrs. Petronėlę Turskienę, 4629 So. Hermitage Ave., Telephone: YArds 7-6053.

3) Nuo Šv. P. M. Gimimo bažnyčios — 68th ir Washtenaw, 11:00 val. Bilietus galima gauti pas Miss Oną Ivinskaitę, 6821 So. Maplewood St.

4) Nuo Šv. P. M. Nekalto Prasidėjimo bažnyčios, 44th ir Fairfield, 11:00 val. Bilietus galima gauti pas Mrs. H. Širvinskienę, 4541 Sc. Rockwell. Telephone: LA 3-4841.

PASTABA: Autobusai iš pikniko aikštės išvažiuoja į Chicagą 7:00 val. Šiais autobusais gali pasinaudoti ir kitų kolonijų lietuviai, todėl patartina bilietus iš anksto užsisakyti pas nurodytus asmenis.

IR ANTRAS ŠŪVIS PRO ŠALĮ

(S. Miglino dėmesiui)

S. Miglinas linkęs į žodžių ir minčių iškraipymą, pav.: rašiau, kad S. Miglinas knygelę "Teroro ir vergijos imperija Sovietų Rusija" nupeikė ir dėl to man nedera ginčytis. Atsakyme S. Miglinas rašo, kad "K. Bielinis rūstauja", nors savo rašinyje rūstaus žodžio Miglinui neskyriau.

Dėl Lietuvos gyventojų nuostolių paaiškinau Miglinui, kas jam, mano nuomone, buvo neaišku (žiūr. "Draugą" liepos 20 d.), pastebėdamas, kad "savų ir jam žinomų autorių S. Miglinas nenurodė". Į tai S. Miglinas ("Draugo" rugpiūčio 6 d.) Lietuvos gyventojų nuostolio reikalu paporino, kad apskaičiavimuose daryta kažkokių klaidų ir, nenurodęs, kokios tos klaidos, rašo: "Pati svarbiausia klaida, tai už gryną pinigą priėmimas **kai kurių sovietinių pranešimų,** liečiančių gyventojų nuostolius. Šią **klaidą** daré ir K. Bielinis. Deja, ji kartais daroma ir net kai kurių mūsiškių organizacijų ir tuo tam tikra prasme **nesąmoningai pasitarnaujama bolševikams."** (Mano pabr. K. B.)

Knygelėje "Teroro ir vergijos imperija Sovietų Rusija" savąjį Lietuvos gyventojų nuostolių skaičiavimą (žiūr. psl. 7—9) rėmiau paskirais ir sudėtiniais skaičiais, atydus skaitytojas tokių skaičių ras apie porą tuzinų. Į tai S. Miglinas atsako nieko nereiškiančiais, skaitytoją klaidinančiais, mano aukščiau pacituotais ir pabrauktais žodžiais. Pabandykime išsiaiškinti, kas S. Miglino citatoje pasakyta.

Mano Lietuvos gyventojų nuostolių skaičiavimo pagrindan padėta tik viena vienintelė sovietinė 1959 m. sausio 15 d. Sovietų Sąjungos visuotinio gyventojų surašymo skaitlinė, būtent ta, kuri rodo, kad skaičiavimo dieną Lietuvoje sovietai rado 2,713,000 gyventojų. Visuotinįjį gyventojų surašymą vykdė Sovietų vyriausybė. Surašymo duomenis oficialiai paskelbė viešumai, šis mano panaudotas šaltinis, kad ir sovietinis, dokumentuotas. Juo naudojasi mokslininkai, statistikai ir kt. Šią skaitlinę naudojau Lietuvos gyventojų nuostolio išaiškinimui. Kito pradiniam nuostolio skaičiavimui dokumento nėra.

Iš pacituotos ištraukos matyti, kad S. Miglinas mano skaičiavimui priskiria "kai kuriuos sovietinius pranešimus, liečiančius gyventojų nuostolį", nors aš niekur tokių "pranešimų" nenaudojau, tad S. Miglino šneka apie mano ir kitų "klaidą" yra absoliučiai neparemta. Jei S. Miglinas nori tais jo paties sukurtais "sovietiniais pranešimais" remtis kitų klaidų įrodinėjimui, jis privalo pasakyti kas ir kada tuos jo "pranešimus" paskelbė ir apie ką juose rašoma. Tik tokia sąlyga galima jais pasiremti. Išvadoje S. Miglinas prieina prie net labai keisto tvirtinimo, esą "tuo pasitarnaujama bolševikams". Bet kaip ir kuo čia bolševikams pasitarnaujama? S. Miglino "pranešimų" prielaida neturi jo kio pagrindo, tai ir jo išvados yra niekinės.

Dėl mano naudotos ir J. St. inicialais "pridengtos" medžiagos pasisako pats fiziniai egzistuojąs J. St. Štai čia to jo pasisakymo kai kurios ištraukos:

"Visokią medžiagą, liečiančią pavergtus lietuvius tėvynėje ir deportuotus Sovietijon, kaupiu nuo seniai. K. Bielinio prašomas, suteikiau ir jam reikalingos medžiagos dalelę. Naudotų šaltinių rodyklėje ta medžiaga atžymėta "J. St." inicialais.

"Įtarimas — būk K. Bielinis leidiniui naudojo VLIKo VT surinktą medžiagą ir ją tik pridengęs kažkokiais "J. St." inicialais — yra neteisingas. K. Bielinis naudojosi mano archyve sukaupta medžiaga bei mano paties su kai kuriais asmenimis pravestų pašnekesių Friedlande įrašais. Kad į mano archyvą būtų patekę VLIKo VT surinkta ar jos vardu paženklinta medžiaga, identifikacijai jokių ženklų neturiu". (Iš 1963 m. 8—10 d. laiško).

S. Miglinas sumini mano knygos "Teroro ir vergijos imperija Sovietų Rusija" 174—176 ir 193 puslapius. Juose paskelbiau Vorkutos ir Intos vergų stovyklose buvusių lietuvių pavardes. Tai dėlto visas šis triukšmas!

K. Bielinis

NAUJAS SOVIETŲ TINKLAS GAUDYTI IŠEIVIAMS

Maskvos radijas praneša, kad "Sovietų vyriausybė nutarė imtis visų įmanomų priemonių susiartinti su užsieny gyvenančiais sovietų piliečiais (išeiviais)." Tuo tikslu sudaryta speciali komisija, kuri įpareigota "plėsti ir stiprinti kultūrinius ryšius su mūsų užsieny gyvenančiais sovietiniais tėvynainiais. "Tokios komisijos sudarymas ir nutarimas imtis visokiausių žygių susiartinti su Sovietų Sojuz išeiviais, motyvuojamas gautais Sovietų valdžios iš "buv. Sovietų piliečių prašymų daugybe".

Laiškai su tokiais prašymais gaunami esą iš visų tautybių atstovų, tų tarpe iš lietuvių, estų, ukrainiečių, gudų, latvių, armėnų. Laiškų autoriai prašą Sovietų vyriausybę padaryti visa, kas galima, artimesniam kontaktui su jais užmegzti ir duoti jiems galimybės arčiau susipažinti su tuo, kas vyksta jų tėvynėse. Apie įsileidimą knygų iš užsienio, kruvinasis komunizmas nekalba.

Barbara Baker, 18 m., Texas gražuolė, tarptautiniame gražuolių parade Long Beach, Calif., išrinkta fotogeniškiausia mergina. Ji kilusi iš Wichita Falls.

CLASSIFIED GUIDE

Paskolos, perkant namus, daromos ilgiems terminams ir žemais nuošimčiais mėnesiniais išsimokėjimais.

Dėl informacijų, kreipkitės į

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

JOHN J. KAZANAUSKAS, prezidentas

2202 W. Cermak Road Chicago, Ill. VIrginia 7-7747

KERELIS BROS. Construction Co.

LIETUVIŲ STATYBOS FIRMA

Projektuojam ir statom įvairius pastatus. Sutvarkom prieš miesto nuostatus nusižengimo (violations) problemas.

2301 WEST 69TH STREET, CHICAGO TEL. RE 7-8949

Liet. Konsulatas Chicagoje ieško šių lietuvių:

JIEŠKOJIMAI

BITAUTAI Vladas, jo žmona Ona, duktė Julija, išvykę iš Šiaulių 1920 m., 1935 m. gyvenę adresu 1542 Wood St., Chicago.

BENDARAVIČIUS Jonas, jo sesuo Zuzana, ir kiti broliai bei seserys, atvykę į Chicagą iš Tūrupio, Liudvinavo valsčiaus, prieš I karą.

GRYGELIO JUOZO, atvykusio į Chicagą apie 1895 m., šeima. Kilęs iš Raseinių.

KINČINIENĖ Lydia ir jos dukra Kristina, gimusią 1944 Bramdenburge. Paskutinis adresas: 4339 So. Hermitage Ave., Chicago.

NARBUTAS Antanas, Kazio sūnus gim. 1886 Gedeikių kaime, 1939 m. gyveno West 33rd St., Chicago.

KLEVICKIENĖ-SIMOKAITĖ Gertruda, gim. Alytuj 1927 m.

MAIGYS Alfonsas, Adomo sūnus, iš Antamalkiškio, Utėnos.

ŠLAPIKAS Vincas, gimęs 1915 m. Chicagoje. Jo dėdės Kalinauskai turėję dirbtuvę Chicagoje.

SAMALIUS Kostas, Petro sūnus, ir jo žmona Monika Valaitytė.

Žinias apie ieškomuosius prašoma suteikti —

LIETUVOS GENERALINIS KONSULATAS

6147 So. Artesian Ave.

Chicago 29, Ill. Tel. REp. 7-8334

Apsimoka skelbtis 'Dr AUGE' nes jis plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis. Gi skelbimu kainos visiems prieinamos.

REAL ESTATE

AU GRES, MICHIGAN

Excellent tax shelter. A Grand place to relax plus all the advantages of boating, sailing, fishing, hunting & winter sports. A 239 acre sub-division with a mile of frontage on Saginaw Bay. Every lot on the water. Dock your dinghy or 50 footer in wide, deep, clean, protected waterways. A year around resort. County roads open all winter. 2½ hours from Detroit. One of the finest recreation areas on Lake Huron. 80'x200' lots, $2,400 to $3,500, 10% down 10% discount for cash. Will build and finance your cottage or year around home. Write, wire, or call **Harry Knecht at the Au Gres Boat Club, Au Gres, Mich. Phone 517-876-4431.**

FOR SALE BY OWNER

MICHIGAN CITY — 7 rm. modern ranch house. All masonry constructino. 3 yrs. old. Baseboard radiant hot water heat by gas. 2 ful baths, fireplace; 2 car garage. On approx. 2 acres near Route 20; almost hourly South Shore trains to Chicago. Low taxes. Nr. schis., shopping center. Bargain. 26,750, or will consider long-term lease. **Chicago 626-2559.**

IŠNUOMUOJAMA — FOR RENT

Išnuom., nepaprastai geroj vietoj, ofisas gydytojui arba grožio salionui. Dalinai apstatytas. **Tel. HE 4-0333.**

Išnuom. šviesus 6 kamb. butas suaugusiems, 2-me aukšte. Centralinis apšild. PR 6-3186.

Išnuom. 4 kamb. butas. Gazo pečius apšildymui. Vonia. Dekoruotas. Priimsime su 1 kudikiu. 1 blokas nuo Šv. Kryžiaus baž. Skambinkit 247-6284 po 5 val.

HELP WANTED

Reikalingi Darbininkai

Restoranui reikalinga pagelbininkė virtuvėje ir INDŲ PLOVĖJA. 3131 S. Halsted St.

GRAŽIAUSI POEZIJOS RINKINIAI

Juozas Mikuckis: Lyrikos kraitis, rinktinė $2.50

Mykolas Vaitkus: Nuošalu taku, lyrika $2.00

Jurgis Blekaitis: Vardai vandenims ir dienoms $1.50

DRAUGAS

4545 West 63rd Street, Chicago 29, Illinois

Tautieti!

LIETUVIŲ KALBOS ŽODYNAS

Vienintėlis ir pirmasis toks apimtimi, vienintėlis toks reikšmingumu, reikalingiausia lietuviška knyga visiems lietuviams. 45.000 žodžių lobynas, kirčiuotas, jablonskinės rašybos, tiksliais žodžių aptarimais, su gerai parinktais vartojimo pavyzdžiais, vienintėlis geriausias kalbinis patarėjas visiems, kuriems svarbu mūsų kalbos taisyklingumas.

Virš 1000 psl., liuksusiniame įrišime, kaina — $12.00.

Užsakydami, siųskit kartu ir pinigus

DRAUGAS

4545 West 63rd Str., Chicago 29, Ill.

PASINAUDOKITE "DRAUGO" SPAUSTUVĖS PATARNAVIMU

Dienraštis DRAUGAS spausdinamas moderniškoje spaustuvėje. Lietuvių tarpe nėra kitos moderniškesnės spaustuvės visoje Amerikoje.

DRAUGO spaustuvė spausdina gražiausias lietuviškas knygas, programas, pakvietimus vestuvėms ir kitiems reikšmingiems gyvenimo įvykiams. Mažai yra tokių spaudos darbų, kurių dienraščio DRAUGO spaustuvė negalėtų atlikti.

DRAUGAS turi atlikti daug spaudos darbų, kad galėtų išsilaikyti ir daryti pažangą. Kiekvienas spaudos darbas duotas DRAUGO spaustuvei, yra parama dienraščiui.

Kviečiame visas organizacijas ir programų vadovus bei kitus lietuviškų draugijų vadus pasinaudoti [illegible] DRAUGO spaustuvės patarnavimu. Atvykite bent pasiteirauti.

[illegible] DRAUGĄ, kuris palaiko lietuvių [illegible] nimus išeivijoje duodami spaudos darbus DRAUGO spaustuvei.

[illegible] spaudos darbų reikalais teiraukitės šiuo adresu

DRAUGAS

4545 West 63rd Street

CHICAGO 29, ILL. — TEL. LU 5-9500

CONTRACTORS

Namų statyba ir remontai

VACYS CONSTRUCTION CO.

REZIDENCINIAI, KOMERCINIAI, MEDICINOS IR KITOKI PASTATAI

2501 West 69th Street

HE 4-7482 436-5151

STANKUS CONSTRUCTION CO.

Atlieka planavimo ir statybos darbus, gydytojų ofisų gyvenamųjų ir prekybos pastatų. Jūsų pasirinkimui turime virš 300 įvairių standartinių projektų.

Ofiso ir namų telefonas PRospect 8-2013

2741 WEST 69th St. Chicago 36, Illinois

A. ABALL ROOFING

Įsteigta prieš 18 metus

STOGAI — KAMINAI — RINOS NUTEKAMIEJI VAMZDŽIAI

Dedame naujas "copper-alloy" rinas. Jų nereikia dažyti; garantuotos visam laikui. Kaina ta pati kalp ir už galvanizuotas. Taip pat taisome senas rinas, išmaliname ir dažome. Darbas garantuotas.

Visokius stogus taisom, atnaujiname arba naujai dengiame. Vartojam fiber-asphalt. Garantuota, kad vanduo neperės.

Kaminai — Mūrinami, valomi ir taisomi. Taip pat įdedame vamzdžius į originalius kaminus: tinka gazo, alyvos ir anglies apšildymams Sulaiko drėgmę.

Dažom iš lauko ir cementuojame. Pilnai apsidraudę. — Nemokami apskaičiavimai. — Žemiausios kainos.

Atdara dieną ir naktį bet sekmadieniais.

La 1-6047 arba RO 2-8778

DIRBAMA ŽIEMOS METU

MASTER DECORATING

DAŽYMAS — DEKORAVIMAS (VIDUJE ir IŠ LAUKO). KLIJUOJAME SIENINĮ POPIERIŲ.

Skambinti Algimantui Dikiniui GA 5-5867

HEATING CONTRACTOR

Statome šiltu oru pučiamus pečius, vandens boilerius ir oro vėsintuvus.

Vienintėliai iš lietuvių turime miesto leidimą diroti naujuose namuose.

CICERO HEATING AND SHEET METAL

2431 So. Kedzie Avenue Chicago 23, Illinois

Ofiso tel. 277-1442

Juozas Žemaitis OL 6-0412

Victor Skade ST 8-9272

Heating Contractor

Įrengiu naujus ir perstatau senus visų rūšių namo apšildymo pečius ir air conditioning į naujus ir senus namus. Stogų rinas (gutters), vandens šildymui boilerius. Turiu leidimus dirbti mieste ir užmiesčiuose. Darbas atliekamas greit ir sąžiningai. Apskaičiavimai nemokamai.

DOMAS ŽUKAUSKAS

HEATING & SHEET METAL

Telefonas Vi 7-3447

4444 S. Western, Chicago 9, Ill.

MISCELLANEOUS

Įvairūs

ŠIUKŠLES IŠVEŽAME

Išvalome rūsius. Perkraustome baldus. Skambinkite bet kuriuo laiku — 285-7440.

10%, 20%, 30% pigiau mokėsite už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas

FRANK ZAPOLIS

3208½ West 95 Street

Chicago 42, Illinois

Tel. GA 4-8654 ir GR 6-4339

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

ir kitus kraštus

Lietuvių B-vė

WORLD PARCEL SERVICE

2715 W. 71st Street

Chicago 29, Ill. Tel. 471-1424

GARBAGE DRUMS

WITH COVERS & HANDLES

30 & 55 gal. Free delivery

1148 W. 63rd St. & 5622 S. Racine

Tel. 434-3232 & 434-1113

MOVING

Apdraustas perkraustymas iš įvairių atstumų

A. VILIMAS

3415 S. Lituanica Ave.

Tel. FRontier 6-1882

REAL ESTATE

Namai ir žemė pardavimui

Mūr. 2x6. Brighton p. Didelis lotas. Vertas daugiau nei $26,900.

Mūr. 2 butai, viename 4 mieg. Brighton p. Garažas. $25,900.

Mūr. 5 k. ant plataus loto, M. p. Nauja vonia. $15,900.

Mūr. 4 k. 57 & Mozart 30 p. lotas. Mažas įmokėjimas. $12,000.

Mūr. 6 k. ir mūr. gar. 37½ p. lotas, M. p. $18,500.

Mūr. 3 butai ir m. garažas, arti mūsų įstaigos. $26,500.

Mūr. 1½ aukšto (6 ir 4) įrengtas rūsys, 71—Talman. $24,500.

A. KAIRYS REAL ESTATE

2501 W. 69th ST., HE 6-5151 ar HE 6-2099

Mūr. 2x6 kamb. Gerai užlaikytas namas. Br. P. Naujas šild. $24,500.

Med. 2x6. Rūsys, centr. šild. 45 ir Talman.

Mūr. 1½ auk., 4½ ir 4, tik 8 metų, apsauga nuo potvynio, platus sklypas.

Mūr. 2x4 Br. P. $17,500. Geras susikiekimas.

Mūr. 5 kamb. Moderniška vonia ir virtuvė. 2 bl. nuo Maria High School. $17,500.

Mūr. 2x6 ir 1 kamb. rūsy. 44 ir Spaulding. Namas mokasi pats. $25,000.

Mūr. 6—4—3. 37½ lotas. Centr. šildymas. Blokas nuo Mar. Parko.

Mūr. 6—5—5 ir maisto kraut. Geriausia vieta Br. parke.

Mūr. 1½ a. 6 ir 3. Dideli miegami, 2 auto mūr. garažas. M. P. — $24,000.

Med. 2x4. Švarūs kamb., rūsys, 2 auto garažas. Br. Parke. Nebrangus.

Mūr. 4 butai. 65 p. lotas. Br. Parke. $24,000.

Mūr. 10 butų. 7 metų. Marq. Parke.

ŠIMAITIS REALTY & INSURANCE

2737 W. 43rd St. CL 4-2390

Taverna ir 6 kamb. butas Gage pk. Gerai einąs biznis. Galima tuoj pat perimti. Tvirtas, graž. mūr., naujas stogas ir nauj. šildym. Apsauga nuo potvynio. Garažas. Dėl šeimyninių priežasčių skubiai parduoda už $26,900.

8 kamb. mūras, Marq. Pk., 6 dideli mieg., platus sklyp., garaž., galite tuoj užimti. Tik $13,800.

2 po 6 mūr. Brigh. Pk. Platus sklypas, garaž., labai gerame stovyje. Pirkšite už $18,500.

Marq. pk. 7 m. senumo dideli ir gražūs 5½ kamb. "expandable". Moderni įrenginiai, pilnai apsaug. nuo potvynio rūsys. 30 p. sklypas. 2 maš. mūr. garažas. Tik $24,500.

Modern. 6 didelių kamb. 2-jų metų senumo rezidencija. Įmontuoti virtuvės pečiai, 2 puikios vonios. Radijo sistema. Platus sklypas. 55-os ir Kedzie apyl. Tik $26,500.

8 metų senumo kampinė krautuvė ir 4 kamb. (2 mieg.) modernus butas. Puiki judri vieta. tinka bet kokiam biznyi. Rūsys apsaugotas nuo potvynio. 2 auto mūro garažas. Parduos su nuostoliu.

14 butų apartmentinis, Marq. p-ke, didelės pajamos. Pirksite nebrangiai. Sav. duos morgičių.

Apynauja 7 kamb. rezidencija. Ždinys ir 4 dideli mieg., 2 vonios, labai modern. virtuvė, central. oro vėsinimas, kilimai ir kiti geri priedai. Platus sklypas, garažas. Tik $33,000.

12 butų. 1½ metų, modernus pastatas, labai geras pirkinys. Teirauktės.

2 po 5 kamb. med. Karšto vand. naujas šildymas gazu. Nauja elektr. Pilnas rūsys. Alumin. langai. 30 p. sklyp. 1 auto. garažas. Gage p-ke. Už $18,900.

5 kamb. med. Naujas karšto vand. šildymas gazu. Pilnas rūsys, 2 auto. garažas. Netoli mūsų įstaigos. $11,900.

4 butų gražus mūras. Alumin. langai, 2 auto. mūro garažas, Marq. P-ke. Savininkas finansuos.

2 po 6 kamb. mūr. 2 atskiri karšto vand. šildymai. 2 auto garažas. M. p-ke. $29,500.

2 po 4½ kamb. mūras, 10 metų, karšto vand. šildymas gazu, kilimai, gražiai įrengtas poilsio rūsys, alum. langai, 2 auto. mūro garažas, M. p-ke. $35,400.

3 butų mūras. Karšto vand. šildymas gazu, alum. langai, 2 auto. mūro garažas, Brighton p-ke. $24,000.

2 po 5 kamb. ir 4 k. mūras, atskiri šildymai gazu, nauja elektra, Bridgeporte. $15,500.

7 kamb. mūr. Karštu vand. šildymas gazu. Dideli kambariai, 1½ auto. garažas, platus sklypas, M. p-ke. $19,500.

6 po 5 kamb. mūras ant dvigubo sklypo, alum. langai, 2 auto. mūro garažas. M. p-ke.

NERIS REAL ESTATE

6924 S. Western Avenue Telef. 471-0321

IŠ NUOTRAUKŲ — GERIAUSIŲ NAMŲ PASIRINKIMAS

Draudimo Agentūra Patarnauja Visais Draudimo Reikalais

BELL REALTY

J. BACEVIČIUS

VAL. kasdien 9 v. r. iki 9 v. v., šeštad. ir sekm. 9 v. r. iki 5 v. p. p.

6455 So. Kedzie Avenue. Tel. PRospect 8-2233

Apart. mūr. 12 bt., paj. $12,000, kaina 5½ metinių pajamų. Nupirkęs — nedirbsi.

ALG. BUDRECKAS

2742 W. 43rd Street LA 3-3384

DIDŽIAUSIAS IR GERIAUSIAS NAMŲ IR BIZNIŲ PASIRINKIMAS • APDRAUDA • NOTARIJATAS

LEONAS REAL ESTATE

2735 W. 71st St. WAlbrook 5-6015

PARDUODAMA PAJAMŲ NUOSAVYBĖ — 6 kamb. bungalow ir 4 kamb. namukas.

10208 S. La Salle St. CO 4-0372

MISCELLANEOUS

Įvairūs

SOPHIE BARCUS RADIO ŠEIMOS PROGRAMOS

Kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 10 iki 11 val. ryto. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto. Vakaruškos pirmad. 7 val. vak.

VISOS PROGRAMOS IŠ WOPA 1490 kil. AM ir 1027 mg. FM

Tel. HEmlock 4-2413

7159 So. Maplewood Ave. Chicago 29, Ill.

VALYMAS

KILIMAI, APMUŠTI BALDAI valomi. Kambariai plaunami ir dažomi. J. RUDIS

Tel. CLiffside 4-1050

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

ir kitus kraštus

P. NEDZINSKAS, 4065 Archer

Chicago 32, Ill. Tel. YA 7-5980

PROGOS — OPPORTUNITIES

INCOME PROPERTY FOR SALE

Investment property in Columbia, Mo., 12 year brick office bldg., leased to government agency; has never been vacant. 10.7 pct. net return. Purchase price $85,000, $25,000 down. Earl Stuart Agency, 810 E. Walnut, Columbia, Mo. Office phone GI 3-5395. Sat. & Sun. GI 3-8108.

Perskaitę "Draugą", duokite jį kitiems pasiskaityti.

PAJAMŲ NUOSAVYBĖ

8 didelių kambarių mūr. rezidencija ir 4 kamb. išnuom. butas ant Garfield Blvd. 3½ mod. vonios. Potvynio kontrolė. central. šildymas alyva, garažas. Parduodama už $19,000.

A. Norkus Real Estate

2405 W. 51st St. WA 5-5030

Cicero, Parkholme, 2 aukšt. 3 but. mūr., maži įmokėjimai. Savininkas duos antrus morgičius. Tik $28,500.

Cicero, 2 aukšt. mūr., 5 but ir valgykla, virš $500.00 mėn. pajamų iš nuomų. Savininkas išsikelia į Arizoną. Tik $42,500.

Cicero, kampinis 1 aukšt. mūr., virš 2,000 kv. pėdų, puiki vieta restoranui ar "Dime store" krautuv. Artimiausia "Dime store" tik už 9 mylių.

ŠATAS REALTY

4936 W. 15 St., Cicero

Tel: OL 6-2235; OL 2-8807

Mūr. 1—5½ ir 1—5 k. Brighton Prk. 33 skl. Viskas modern. $25,300.

Mūr. 2 — 6, arti mok ir bažn. Brighton Prk. Naujas gazo šild. Gar. 30 pėd. skl. $27,000.

100x134 pėdų skl. prie 162 ir Cicero, Oak Forest, Ill. $3,500.

2 med. namai, geram stovy. 11 butų ir taverna. Virš $500 paj. mėn. Town of Lake. $26,000.

ŠIMKUS

REALTY — NOTARY PUBLIC

4259 So. Maplewood Ave.

Telef. 254-7450 arba 927-2046

Tik $10.700 už gerą modern. mūr. 2-jų butų po 4 kamb. namą. Naujas garažas. Uždari porčiai. Apyl. 30-os ir Homan. Žemas įmokėjimas. SVOBODA, 3739 W. 26th St. LA 1-7038.

CICERO. Pajamų mūr. namas, 5 ir 3 kamb. švarus ir modernus 1 blokas nuo Cermak Rd. Tuojau galima užimti. Lengvos išsimokėjimo sąlygos. $20,900. SVOBODA, 6013 Cermak Rd. Cicero. OLympic 2-6710 arba BIshop 2-2162.

71st St. į vak. už California

Išmintingam investuotojui 12 butų apartmentinis namas, visą laiką 100 % išnuomotas, "black top" — grįsta automobiliams pastatyti aikštė. duoda puiku pelną. Teisinga kaina. Apžiūrėti galima tik susitarus.

Tel. 422-8777

Prez. Kennedy, atvykęs poilsiui į Squaw Island, sveikinasi su aviacijos vyrais Otis aviacijos bazėje, Mass.

KAMBARIAI JŪROS DUGNE

Nauji ekperimentai žmogų apgyvendinti po vandeniu

Du patyrę narai — Albertas Falco ir Claude Wesly — savaitę laiko išgyveno po vandeniu. Tiems eksperimentams į jūros dugną buvo nuleistas 17 pėdų ir 8 pėdų skersmens metalinis "kambarys". Jie su savim turėjo įtaisytus specialius alsavimo aparatus ir kiekvieną dieną išlįsdavo į vandenį pasidarbuoti penketą valandų. Šį eksperimentą, įvykusį 1962 m. rudenį, plačiai aprašo "Popular Mechanics" liepos mėn. numery.

Specialus alsavimo aparatas yra vadinamas "aqua - lung". Jį išrado Monaco Okeonografijos muziejaus direktorius kapt. Jacques - Yves Cousteau su Emiliu Gagnan. Su tuo įtaisu narui nebereikia turėti į paviršių iškištą vamzdi alsavimui. Jam nebereikia dėvėti švino batų, kurie palaikytų jį pasinėrusį. Su tuo įtaisu naras po vandeniu gali laisvai judėti.

Kodėl sugalvotas namukas po vandeniu

Gilumoje žmogui reikia daugiau oro. Oro atsarga, kuri yra pakankama šimtui minučių esant paviršiuje, panėrus į 230 pėdų gilumą sunaudojama per 12½ minutės. Kai naras kyla aukštyn, organizmo absorbuotos dujos atsipalaiduoja, ir, jeigu jis perdaug greit iškiltų, atsirastų kraujuje burbuliukai, kurie būtų itin pavojingi. Jeigu naras išbuvo 5 valandas panėręs į 75 pėdų gilumą, tai, kad nepakenktų jo sveikatai, reikia jo kilimą į paviršių padaryti labai lėtą, kad užsitęstų 3 val. 32 min. Šitoks palaipsniškas išorinio spaudimo išlyginimas vadinamas dekompresija. Kad narams nereikėtų tuo rūpintis, buvo pasiryžta vandenyno dugne įtaisyti "namuką", į kurį narai galėtų įlįsti, gyventi jame, prisitaikę prie povandeninio spaudimo, ir jiems ištisomis dienomis nereikėtų rūpintis dekompresija.

Toksai eksperimentinis namukas buvo pavadintas Diogenes. Jo sienelės buvo padarytos iš metalo 16/100 colio storumo, apvalios (cilindrinės).

Kaip buvo įtaisytas povandeninis butas

Viduje to namuko oro spaudimas palaikomas toks pat, kaip ir aplinkui esančio vandenyno. Dugne buvo durelės ir laiptai narams išlįsti ir įlįsti. Atidarius, dėl oro spaudimo vanduo nesiveržia, kaip nesiveržia vanduo į pilną oro stikilnę, jeigu ją dugnu aukštyn tiesiai nertumei į vandenį.

Šis povandeninis namukas buvo paleistas į jūrą ties Marseilės uostu, 33 pėdos po vandeniu ir pritvirtintas geležinėmis grandinėmis prie geležies gabalų. Oro spaudimas jame savaime išsilygino, iš apačios spaudžiant pro angą vandeniui. Viršuje to metalinio namuko plaukiojo du tyrimų laivai: "Espadon" ir "Calypso".

Maitinimas, apšiklymas, televizija

Iš tų laivų vamzdžiais narams buvo nuleidžiamas vanduo prausimuisi ir pagamintas maistas. Gi iš netoliese esančios salos Frioul buvo duodama elektra to povandeninio namuko apšildymui infraraudonų spindulių lempomis, taipgi elektra narų radijo aparatams ir fonografams. Taip pat buvo trys telefonai, televizijos priimtuvai ir speciali trumpų distancijų televizijos kamera vietiniam susižinojimui. Stebėtojai Frioul saloje kiekvieną minutę sekė per tą trumpos distancijos televiziją, kaip narai laikosi povandeniniame namuke.

Tiesa, jau ir povandeniniuose laivuose žmonės ilgesnį laiką išbūna panėrę. Bet ten palhikomas toks pat spaudimas, koks yra ir žemės paviršiuje. Čia gi, povandeniniame namuke, narai turėjo gyventi tokiame spaudime, koks yra jūros dugne, kad ir ne taip jau giliame.

Narų įspūdžiai

Parinktieji eksperimentams naral buvo abudu patyrę, be baimės. Vienas jų — Falco — anksčiau buvo specialiame įtaise panėręs net į 800 pėdų gilumą tirti "juodus kaip smala" Port - Vendres kanjonus.

Tačiau jau pirmą naktį Falco (kaip jis tai įrašė savo dienorašty) jautėsi trokštas, beveik puolė į paniką. Patikrino įtaisus — viskas veiké normaliai ir jo draugas ramiai miegojo.

Sekančią dieną viskas vėl buvo gerai ir jie jau galėjo penkias valandas išėję į jūrą darbuotis — statyti didžiulį tinklą, kuris sugautų žuvis.

Narų energija ir apetitas

Po kiekvieno darbo laikotarpio pas narus nusileisdavo du daktarai: endokrinologijos ir fiziologijos specialistai, ir narus ištirdavo. Jų sveikata ir reagavimai buvo normalūs. Didžiausią nuovargį narai jautė pabaigoj antros dienos ir pradžioj trečios. Tarp ketvirtos ir septintos dienos jų energija vis kilo. Atrodo, kad antrą savaitę savo gyvenimo po vandeniu narai daugiausiai gali padaryti.

Maistas jiems buvo duodamas toks, koks naudojamas ir žemėje, bet jau antrą dieną jie nebrašė lengvesnio maisto. Jiems nesinorėjo riebalų padažų, duonos: jie ir tegėrė mažai. Daugiau valgė maltos mėsos, daržovių, vaisių.

Nardymai gelmėse

Atkritus dekompresijos reikalui, narai dabar lengviau galėjo pasiekti 180 pėdų gilumą ir grįžti į savo povandeninę būstinę. Narai grožėjosi jūros dugne randamomis žuvimis, vėžiukais, jūrų arkliukais. Trečią dieną būdami po vandeniu narai nustojo klausęsi radijo, žiūrėję televizijos — juos mažai interesavo įvykiai žemės paviršiuje. Jiems nelabai patiko ir telefoninis ryšys su jų "globėjais" paviršiuje. Narai dabar susidomėjo jūros gyvenimu ir prie jo prisitaikė.

Iškilimas ir nauji didesni planai

Po septynių dienų gydytojai nusileido į tą povandeninį namelį prie narų. Jie narams davė alsuoti orą, kuriame buvo 80 procentų deguonio ir 20 proc. azoto, kas jiems leido po dviejų valandų iškilti į paviršių be to varginančio dekompresijos vyksmo. Eksperimentas pasisekė.

Liepos 15 d. užbaigtas antras eksperimentas: visą mėnesį dviejuose penkių kambarių povandeniniuose namukuose Raudonojoj jūroj išgyveno šeši žmonės. Pasakoja, kaip pro jų langus žiūrėjo išalkę rykliai. Vienas namukas buvo 45 pėdų gilumoje, kitas — 80 pėdų gilumoje ties Port Sudanu. Namukuose jau buvo įrengtos virtuvės, maisto sandėliai. Tie vyrai po vandeniu padarė mylias filmų ir įrašė povandeninius garsus. Ekspedicijos vadas Cousteau net savo vedybų 26 m. sukaktį atšventė tame povandeniniame namuke, kai jis ir jo žmona ten nusileido, nusigabendami tortą, neperšlampame inde. Cousteau sako, kad jo eksperimentai įrodė, jog žmogus gali gyventi po vandeniu.

J. Pr.

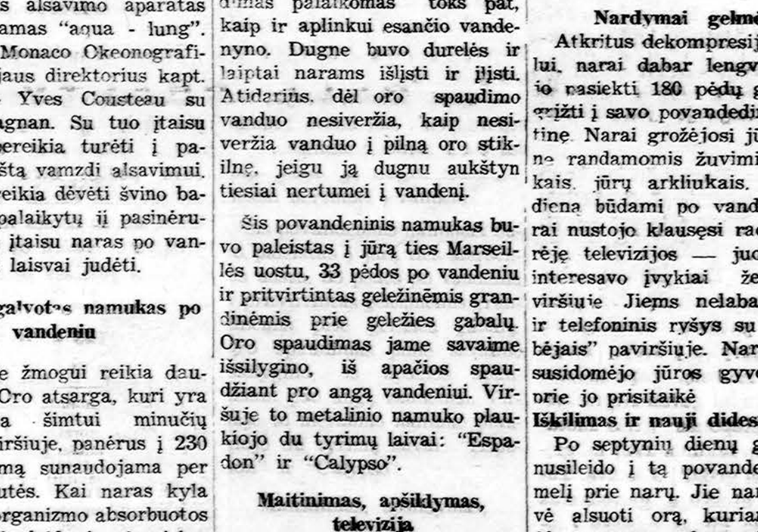

Mokytojos Trebing (kairėj) ir Edith Bates išlipa iš policijos mašinos Southgate, Mich., kur kaltinamos, kad primušė Bates 13 m. sūnų David (de šinėj), kuris pabėgęs iš namų. Namie gaminto bizūno kirčiai matyti ant berniuko kūno.

Chicagoj ir apylinkėse

POSĖDIS NAUJOJE BŪSTINĖJE

Nenorint apvilti vargę esančių lietuvių, Balfas yra verčiamas taikytis prie esamų sąlygų ir dalinai keisti aukų rinkimo metodus. Kaip jau trumpai buvo užsiminta, lapkričio mėn. Balfas tikisi aplankyti kiekvieną lietuvį ir paprašyti broliškai šalpai aukos. Tam dideliam darbui be abejo yra reikalingas reikalų vedėjas ir būstinė, kas jau ir padaryta — surasta.

Balfo Chicagos apskr. valdybos posėdis rugpiūčio 17 d. įvyko jau naujoje būstinėje pas kun. dr. F. Gurecką 5202 So. Fairfield Ave., Chicago 32, Ill., tel. 776-0211.

Posėdžio metu, Balfo direktorius ir rudeninio vajaus komisijos pirm. V. Šimkus pranešė kas padaryta vajaus reikalu ir be to, pristatė vajaus reikalų vedėją kun. dr. F. Gurecką, kuris viltingai pakalbėjo apie būsimą vajų.

Balfo skyrių veiklos reikalais kalbėjo apskr. pirm. I. Petrauskas ir kiti, sutarta daryti atatinkamų žygių, kad visose lietuviškose apylinkėse veiktų Balfo skyriai ar bent Balfo įgaliotiniai būtų.

Apie įvykusį organizacijų ir spaudos atstovų pasitarimą šalpos reikalais, bei dalyvių padarytas sugestijas Balfui; smulkų pranešimą padarė K. Bružas.

Iždininkas I. Daukus pranešė apie finansinę padėtį. Pastaruoju metu Balfo centrui pasiųsta 400.1.08 dol.., kasoje randasi 541.11 dol.

Baigiant posėdį buvo perskaityti laiškai; Balfo Centro reikalų v-jo kun. L. Jankaus, Z. Stasiulio ir A. Varenecko. Be to, nutarta į posėdžius kviesti Balfo revizijos komisijos atstovą. Balfo Chicagos apskr. revizijos komisiją sudaro A. Gintneris, O. Krikščiūnienė ir J. Vepštas.

Posėdyje, be aukščiau išvardintų asmenų, dalyvavo S. Semėnienė, F. Sereičikas, J. Naglius ir Balfo bičiulis K. Juknis.

K. Brž.

—o—

Long Beach, Calif., 1964 m. tarptautiniuose gražuolių rinkimuose gražuole buvo išrinkta Islandijos mergaitė Bjarnadotter, 20 m.

NEKATALIKAI IR LITURGINĖ SAVAITĖ

Į Šiaurės Amerikos liturginę savaitę, rugp. 19—22 dienomis sušauktą Philadelphijoje, buvo kviesti ir nekatalikų dvasininkai. Iš jų gauta per 100 laiškų, reiškiančių didelį prielankumą.

BŪKIME IŠTIKIMI LIET. KNYGAI

—o—

Įstodami į Liet. Knygos Klubą ir įmokėdami 5 doi. metinio mokesčio mes įgaliname per vienerius metus pasirodyti kelioms naujoms gerai parinktoms liet. knygoms ir tuo pačiu uždirbame 2.50 dol., nes knygų pasirinkome už 7.50. dol.

Lietuviškos Knygos Klubo nariais — lietuvybės kalviais gali būti visi, pasiuntę 5 dol. šiuo adresu:

LIETUVIŠKOS KNYGOS KLUBAS
4545 West 63rd Street
Chicago 29, Illinois

Jeigu jums reikia
GRAŽIŲ VIZITINIŲ KORTELIŲ, kreipkitės į "Draugą", kuris spausdina tokius dalykėlius gražiai, greitai ir prieinama kaina.
DRAUGAS
4545 W. 63rd St, Chicago 29, Ill.
Tel. LUdlow 5-9500

A. † A.
MARY ENCHER
(Pagal tėvus Wielgus)

Gyveno 4414 S. California Ave.
Mirė rugp. 17 d., 1963, 8:15 val. vak., sulaukus 35 m. amžiaus.
Gimė Chicagoje, Ill.

Pasiliko didelia nuliūdime vyras Joseph, Jr., 2 dukterys: Marla ir Laura, sūnus Allan, motina Antoinette Wielgus, 2 seserys: Frances ir Betty Biskup, švogeris Andrew, brolis John, kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Priklausė Catholic War Veterans Auxiliary Post 500.

Kūnas pašarvotas John F. Eudeikio koplyčioje, 4330 So. California Ave.

Laidotuvės įvyks ketv. rugp. 22 d., iš koplyčios 8:30 val. ryto bus atlydėta į Švč. P. M. Nekalto Prasidėjimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Resurrection kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Vyras, dukterys, sūnus, motina, seserys ir brolis.

Laidotuvių direktorius John F. Eudeikis. Tel. LA 3-0440.

A.†A. FELIX P. WINSLOW, Sr.
VENCLOVAS

Gyveno Brighton Parke.
Mirė rugp. 19 d., 1963, 5 val. vak. sulaukęs 75 m. amžiaus.
Gimė Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 54 m.

Pasiliko didelia nuliūdime duktė Bernice, žentas Walter Kumpikas, sūnus Felix P. Jr., marti Bernice, 2 anūkai Felix P. III ir Donald Winslow, sesuo Lena Tamašūnas, švogeris Peter, kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Velionis buvo brolis a. a. Cecilijos.

Priklausė Chicagos Lietuvių Dr-jai.

Kūnas pašarvotas Weislak koplyčioje, 4256 S. Mozart St.

Laidotuvės įvyks penktad. rugp. 23 d., iš koplyčios 8:30 val. ryto bus atlydėtas į Švč. P. M. Nekalto Prasidėjimo parapijos bažnyčią, 44-ta ir Fairfield Ave., kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionies sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Duktė, sūnus, marti, žentas ir anūkai.

Laidotuvių direktorius Weislak. Tel. CL 4-3838 or VI 2-1070.

A. † A.
Tragiškai žuvus jos seseriai Lietuvoje,
SOFIJAI CHEKANAVIČIENEI
ir šeimai reiškiame gilią užuojautą ir kartu liūdime.

A. M. Garlevičiai
Z. M. Atkočaičiai
J. L. Zimkai

J. F. EUDEIKIS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
4605-07 South Hermitage Avenue
Tel. YA 7-1741-2
4330-34 South California Avenue
Telefonas LA 3-0440 ir LA 3-9852

Petkus
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS
2533 West 71st St. Telef. GRovehill 6-2345-6
1410 S. 50th Ave., Cicero, TOwnhall 3-2108-09
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

Laidotuvių Direktoriai
MAŽEIKA & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŠINOMS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

STEPONAS C. LACKAWICZ
2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1213
2314 W. 23rd PLACE Tel. VIrginia 7-6672

PETRAS BIELIŪNAS
4348 S. CALIFORNIA AVE Tel. LAfayette 3-3572

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401

POVILAS J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

LEONARDAS F. BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Tel. COmmodore 4-2228

JURGIS F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138—1139

VASAITIS — BUTKUS
1446 S. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. OLympic 2-1003

GUŽAUSKŲ BEVERLY HILLS GĖLINYČIA
Geriausios gėlės dėl vestuvių, banketų, laidotuvių ir kitų papuošimų
2443 WEST 63rd STREET
Telef. PR 8-0833 PR 8-0834

PIRKITE DABAR TIESIOG NUO MR. NELSON
SAVININKO
SAINT CASIMIR MONUMENT CO.
3911 West 111th Street
Didžiausias Paminklams Planų Pasirinkimas Visame Mieste
Telef. — CEdarcrest 3-6335
Vienas blokas nuo kapinių

APLINK MUS

× **Kun. dr. Vincas Andriušk a,** MIC, buvęs tėvų marijonų Šv. Kazimiero provincijos iždininkas, rugpiūčio 20 d. išvyko iš Chicagos į Kenosha, Wisc., perimti viršininko ir parapijos klebono pareigų.

× **Kosto Ramanausko** vadovaujamas puikus orkestras gros kavinės salėje šokiams. Čia piknikautojai turės gražią progą nuotaikingai pasilinksminti ir pabendrauti su retai sutinkamais žmonėmis, nes į "Draugo" pikniką atvyksta lietuvių ir iš kitų miestų.

× **Buv. Marijonų gimnazijos auklėtinių** suvažiavimas įvyksta Toronte, Kanadoje, rugpiūčio 30 — rugsėjo 1 d. Chicagoje ir apylinkėse gyveną tos gimnazijos buvę mokiniai gali registruotis pas komiteto įgaliotinį kun. P. Garšvą, tel. LU 5-9500.

× **Proga gauti geresnį darbą.** Valdiškoje Jones Commercial Evening School — 607 S. Plymouth Court, vakarais be atskiro mokesčio galima pramokti įvairaus raštinės darbo, pasitobulinti anglų kalba, išmokti buhalterijos, kontometro ir kitų raštinės mašinų vartojimo. Pamokos esti nuo 5:30 ir 7 val. v. Registruotis reikia rugsėjo 4 ir 5 d. nuo 5 val. iki 8 val. vakaro.

× **Vidas Rapšys,** kaip skelbia specialus biuletenis Air Shipping Digest, Circle Airfreight Corp. prezidento paskirtas O'Hare aerodrome tos bendrovės naujo terminalo vadovu. Per šį skyrių bus sunčiamos prekės net į Orientą ir Australiją.

× **Prof. vc. Biržiškos "Aleksandryno" II** tomas yra vienas iš didžiausių ir labiausiai šią vasarą perkamų veikalų. Jį galima įsigyti ir "Drauge".

× **AL Montessori d-ja** rengia pirmą rudens pasilinksminimą — balių š. m. rugsėjo mėn. 28 d. B. Pakšto salėje. Gera muzika, turtingas bufetas, laimėjimai, įėjimo dovana ir įdomi programa. Šio parengimo pelnas skiriamas atidaromiems Vaikų Nameliams. Organizacijos prašomos šią datą rezervuoti Montessori d-jos parengimui.

× **Argentinos "asado"**—jaučio kepimas bus daromas buvusių argentiniečių Argentinos tėvų marijonų misijoms paremti rengiamam festivaly aikštėje prie Kilbourn Ave. ir 64 gt., Chicagoje, šį šeštadienį ir sekmadienį. Festivalis bus rugpiūčio 22—28 d. 7 val. Šešt. ir sekm. nuo 4 val. p. p. (Pr.)

× **Dr. K. Gudaitis,** Vyties Kryžiaus kavalierius, dalyvavęs Nepriklausomybės kovose ties Širvintais ir sužeistas, pasakys kalbą Lietuvių Gydytojų sąjungos vardu padedant vainiką prie dėl laisvės žuvusiems paminklo laike jubiliejinio sąjungos suvažiavimo Chicagoje. Suvažiavimas įvyksta rugpiūčio 31 — rugsėjo 1 d. (Pr.)

× **Chicagos Lietuvių Našlių** draugiško klubo piknikas įvyks rugpiūčio 25 d. Bruzgulienės sode 8274 Kean ave. Šeimininkės pagamins skanių valgių, o prie baro bus visokių gėrimų.

Šokiams gros smagus orkestras. Kviečiame visus narius, draugus ir svečius atsilankyti ir linksmai praleisti dieną. (Pr.)

× **Vykstantieji į Studentų Ateitininkų s-gos** stovyklą mašinomis ir tie kurie dar neturi kuo nuvažiuoti prašomi skambinti Jonui Šalčiui po 6 val. v. telf. RE 7-1567. (Pr.)

× **P. Dubinskienė ir T. Kilienė,** didelio patyrimo šeimininkės, vadovaus ir tvarkys virtuvę "Draugo" piknike, kuris įvyks rugsėjo 2, Labor Day, Slovak Grove, toje pačioje vietoje, kur buvo pereitais metais. Piknikautojai galės gauti skaniai pagaminto įvairaus maisto, pradedant 12 val., todėl tą dieną kiekviena šeima neturės jokio rūpesčio dėl maisto nei namuose, nei piknike.

× **Kun. J. Starkus,** Bayonne, N. J., atsiliepdamas į Draugo išsiuntinėtus laiškus atsiuntė 8 dol. auką spaudos reikalams.

× **Naują lituanistinę — šeštadieninę mokyklą** Marquette Parke nuo šio rudens atidaro AL Montessori D-ja Vaikų namų patalpose. Ši lituanistinė mokykla skirsis nuo kitų šios rūšies mokyklų tuo, kad joje lituanistiniai dalykai bus dėstomi naudojant dr. M. Montessori auklėjamąją medžiagą.

× **JAV atviros šachmatų pabės,** Chicagoje (Hotel Belmont), kuriose dalyvauja iki šiol negirdėtas dalyvių skaičius (265), po 6 ratų paliko tik vieną Jugoslavijos didmeistrį Gligoričių priešaky visų. Jis turėjo 6:0 taškų, trys JAV didmeistriai: W. Lombardy, P. Benko ir R. Byrne buvo su 5½ tš., dar vienas didmeistris — Bisguer, kuris pralaimėjo Gligoričiui, turėjo 5:1 tš. Toje pat 5 taškų grupėje buvo ir mūsų meistras Povilas Tautvaišas, kuris laimėjo 4 partijas ir dvi sužaidė lygiomis. Viktoras Palčiauskas ir K. Jankauskas turėjo po 4 tš., Kazys Jakštas 3½, P. Šalkauskas 3, V. Karpuška 2½ ir Bikulčius 2 tš.

× **Inž. Donatas Tijūnėlis,** išlaikęs reikalaujamus egzaminus, gavo registruoto inžinieriaus pažymėjimą. Prieš keletą metų jis jau buvo įgijęs bakalauro ir magistro diplomus. Inžinierius dirba tyrinėjimo srityje.

× **Naujojo Liet. Valstiečių Liaudininkų s-gos tremtyje centro komiteto** rinkimai pradėti vykdyti korespondenciniu būdu. Rinkimų komisija: Jonas Bertašius, Antanas Luneckas, Juozas Urbelis. K-jos adresas: J. Bertašius — 2642 W. 15 th St., Chicago 8, Ill., telef. LA 1-9568. Dabartinio LVLS C. K-to nariai — Juozas Audėnas, Edvardas Boreiša, Zigmas Dailidka, Jonas Daugėla, Jonas Kardelis, Antanas Kučys, Grožvydas Lazauskas, dr. Juozas Pajaujis, Liudas Šmulkštys.

× **Kun. L. Ošauskas** Mercy ligoninės kapelionas Cadillac, Mich., Draugo reikalam atsiuntė 10 dol., atsiliepdamas į dienraščio išvažiavimo proga gautą laišką.

× **A. J. Valančiauskas,** gyv. Kanadoj, atsiliepdamas į Draugo išvažiavimo proga išsiuntinėtus laiškus, atsiuntė 25 dol. auką laikraščio reikalams ir ta proga išreiškė Draugo leidėjams nuoširdžius sveikinimus ir linkėjimus.

× **Patricija Dambrauskaitė,** trūkstant seselių, mokys Šv. Kryžiaus parapijos mokykloje. Patricija yra baigusi šios parapijos ir vėliau Gage Park vidurinę mokyklą. Vėliau studijavo Northern Illinois ir De Paul universitete. Jos tėveliai Thomas ir Bernice Dambrauskai nuoširdūs parapijos reikalų rėmėjai.

× **Dr. Jurgis Sadauskas,** dirbąs veteranų ligoninėje Marion, Ind., atostogas praleidžia keliaudamas po Ameriką ir Kanadą. Šiuo metu visiems linkėjimus atsiuntė iš Aliaskos.

× **Už a. a. kun. Jurgio Riaubos** vėlę, minint jo mirties vienerių metų sukaktį, bus atnašaujamos gedulingos mišios rugpiūčio 24 d. 8 val. r. Šv. Kazimiero liet. par. bažnyčioje, Gary, Ind. (Pr.)

Eglė (Simanavičiūtė) ir Egidijus Valaičiai

IR SUMAINĖ AUKSO ŽIEDUS

Gailestingoji sesuo ir architektas

Eglės V. Simanavičiūtės ir Egidijaus A. Valaičio vestuvės šeštadienį praėjo ypatingai jaukiai ir iškilmingai. Jaunųjų moterystę Šv. P. Marijos bažnyčioje Marquette parke palaimino Eglės dėdė pranciškonas tėvas Augustinas, atvykęs iš Kennebunkporto. Šv. mišių metu gausių dalyvių religinę rimtį kėlė solisto St. Baro galingai išpildomos solo giesmės. Taip pat solo giedojo Jonas Simanavičius.

Vestuvių puota įvyko Kolumbo Vyčių salėje, 5830 W. 95 St. Jaunieji ir jų tėvai — populiarūs Chicagoje, tai svečių susirinko pilna erdvi salė — netoli 300. Buvo linksma ir skambėjo dainos.

Buvo atvykusių iš Colorado, Michigan, Indianos, New Yorko, Connecticut valstybių; taip gi daug iš Kanados. Prie gausiai valgiais nuklotų stalų vaišės vyko skambant Markausko orkestrui.

Puotą pradedant maldą sukalbėjo kun. Augustinas Vakaro vedėjo pareigas sumaniai ėjo jaunosios antras dėdė Jonas R. Simanavičius, Tėvynės Prisiminimų radijo valandėlės vedėjas Toronte.

Buvo perskaityta eilė sveikinimų. Ypač jautriai skambėjo žodžiai giminių telegramos iš Vilniaus:

— Linkime, kad Egidijus kaip Ąžuolas drūtas su Egle prie Nemunėlio stipriai klestėtų ir jųdviejų meilė neužgestų, o didele laime suliepsnotų vedybiniame gyvenime.

K. Totoraitis atsiuntė sveikinimus net iš Ko'umbijos.

Sveikinimo kalbas pasakė tėvų marijonų Chicagos namo vyresnysis kun V. Bagdanavičius, MIC, "Draugo" red. L. Šimutis, kun. dr. Ign. Urbonas, džiaugdamiesi gražia lietuviška naujavedžių šeima ir linkėdami laimės toliau gyvenimą vedant pagal lietuviškas tradicijas; džiaugėsi abiejų jaunųjų ateitininkišką dvasia.

Juozas Polikaitis įnešė daug smagaus humoro, savo sukurtomis dainomis taikliai apdainuodamas Eglę ir Egidijų bei pabrolius - pamerges.

Jaunoji — Eglė — yra baigusi Marijos Aukšt. mokyklą. Priklausė "Rūtos" rateliui ir buvo narė National Honore Society, buvo ateitininkė. Prieš metus trečioji klasėje baigė Šv. Bernardo gail. seserų mokyklą ir atliko praktiką Hines Vet. ligoninėje, Chicago Maternity centre. Kurį laiką dirbo Michael Reese ligoninėje kaip vyr. slaugė, o toliau talkins dr. P. Kisieliaus kabinete.

Jaunasis — Egidijus — yra baigęs Šv. Ignaco Aukšt. mokyklą aukso medaliu, studijavo Illinois Technologijos instituto architektūros fakultete. Naudojosi George Pullman fondo stipendija. Šį pavasarį gavo bakalauro laipsnį architektūroje ir toliau gilins studijas, siekdamas magistro. Visą mokymosi laiką priklausė ateitininkų organizacijai, yra buvęs Lipniūno kuopos pirmininkas ir vėliau Stud. Korp! "Grandis" pirmininkas. Abu jaunavedžiai yra baigę Chicagos Aukšt. Lituanistinę mokyklą ir vyresnieji tikisi, kad jie įsijungs į lietuvišką veiklą. Povestuvinėn kelionėn išvyko į Colorado valstybę.

J. Dargl.

× **Eugenija Betkauskienė,** Cicero gyventoja, 1405 So. Central, sunkiai serga ir yra paguldyta Lorettos ligoninėje. Guli dr. F. Kauno priežiūroje.

× **Cicero Šv. Antano parapijos mokykla** mokslą pradeda rugsėjo 5 d.

Čikagiečiai su svečiais iš Brocktono, Mass. Kairėje Agota Šuopienė, prieky jos dukrelės Audronė ir Jūratė; vydury svečiai Elfreda ir Jonas Šuopiai, dešinėj Antanina Juškienė. Aplankę "Draugą" įsigijo knygų.

Redaguoja Lietuvių Mokytojų S-gos Chicagos sk. redakcinis kolektyvas
Red. J. Plačas. Medžiagą siųsti: 7045 So Claremont Ave., Chicago 36, Illinois

STASYS GIRĖNAS IR STEPONAS DARIUS

Apie Stasį Girėną daug sužinojau iš savo tėvelio pasakojimų. Jo ir mano tėvelio gimimo vietas skyrė nedidelis prūdas, kurio vandeniu abiejų tėvai naudojosi.

Stasio tėvai: Juozas Girskis ir Marcelė Martinkutė buvo nepasiturį ūkininkai. Juodu turėjo 16 vaikų. Užaugo tiktai 4: Barbora, Jonas, Petras ir Stasys. Jauniausias buvo Stasys. Jis gimė 1893 m. Vytogalos kaime, o krikštytas Upynos bažnyčioje, Tauragės apskrityje.

Anksti mirė Stasio tėvai. Būdamas 17 m. amžiaus, su savo broliu Petru, atvažiavo į JAV. Apsigyveno Chicagoje. Anksčiau jau čia gyveno brolis Jonas ir dvi puseserės: Girskytė-Gylienė ir Martinkutė-Mykolaitienė.

Stasys buvo savamokslis, bet labai gabus. Stengėsi geriau įsikurti ir ką nors įdomesnio surasti. Turėjo įvairių susisiekimo priemonių: dviratį, motociklą, automobilį ,laivą ir pagaliau lėktuvą — Lituaniką. Šiuo lėktuvu išgarsino Lietuvos vardą pasaulyje. Skrido į Lietuvą per Atlantą su Steponu Dariu-Juciu ir abu žuvo.

Stasio brolis Petras buvo grįžęs laivu į Lietuvą, kad pasitiktų atskrendantį brolį. Tėviškėje pastatė gražų mūrinį namelį. Tačiau Stasys jo jau nebematė...

Steponas Darius-Jucius buvo 3 metais vyresnis už Stasį Girėną-Girskį. Gimė taip pat žemaitijoje, tame pačiame Tauragės apskrityje. Dar jaunam tebesant — mirė tėvelis. Bet greit susilaukė patėvio. Neužilgo su motina atvyko į JAV. Baigė aukštąjį mokslą, tapo inžinierium. Lietuvai gavus Nepriklausomybę, Steponas grįžo Lietuvon ir tapo lakūnu. 1927 m. grįžęs lėktuvu vėl grįžti į Lietuvą. Tažo į JAV atostogų, galvodamas čiau tik jo kūnas pasiekė Lietuvą.

Dariaus motina mirė 1934 m. Chicagoje. Jo sesers turi restoraną Chicagoje netoli Šv. Kryžiaus bažnyčios.

Išais metais suėjo 30 metų nuo jų žuvimo Soldino miške Vokietijoje. Šis liūdnas įvykis Chicagoje prie jų paminklo buvo iškilmingai paminėtas.

Kristina Martinkutė,
Dariaus—Girėno Lit. m-los V sk. mok.

— ● —

MANO KATĖ

Savo katę vadinu "Murkienė". Per vasarą gyvena ji mūsų kieme po pušim. Kai oras atšąla, tada atbėgo į namus. Kai aš ją šaukiu, ji pas mane atbėga. Ji gražiai laka pieną. Pavalgiusi prausiasi veiduką ir murma poterėlius. Kartais ir pasiraičiojam abudu.

Romas Kronas,
"K. Donelaičio" Lituanistikos m-los II sk. mok.

PRIEŽASTIS

Jaunas tėvas negalėjo ramiai naktimis miegoti, nes mažas vaikelis labai verkdavo.

Kartą nuėjo pas daktarą pasiklausti, ar galima išgydyti nemigą (negalėjimą miegoti).

Daktaras atsakė:

— Galima, tik reikia gerai pataikyti į pačią pagrindinę ligos priežastį.

— Gerai, daktare, taikyk, tik neperstipriai, nes mano sūnus dar tik 5 mėnesių amžiaus.

Stasio Girėno tėviškė. Namelis, prie kurio stovi lakūno brolis Petras su kaimynėm.

Danutė su Rimučiu važinėjasi motorlaiviu.

Nuotr. K. L. Musteikio

SIUNTINYS

Dunda greitas traukinis,
Traukinyje — siuntinys.
Jis važiuoja Sibiran
Oi, šaltan, šaltan kraštan!

Nudažytas mėlynai,
Ką jis veža, ar žinai?
Ugi kailinius šiltus,
Kojines, vaikams batus.

Kad nešaltų mūsų broliai,
Išvarytieji į tolį,
Dar sugrįžtų Lietuvon,
Savo tėvyškėn brangion!

J. NARŪNĖ

NAUJAS TELESKOPAS

Astronomai gaus naujų žinių apie saulę. Arizonoj baigiamas įrengti milžiniškas teleskopas (6875 pėdų). Šiuo teleskopu studijuojama saulės spinduliavimas, saulės dėmės ir daug kitų dalykų. Nauji daviniai (žinios) gal prisidės prie erdvių užkariavimo.

Saulėje vyksta labai dideli sprogimai. Per kelias valandas 100,000 mylių ir daugiau nuotolin išlekia į erdves saulės energijos. Šitie sprogimai sudaro problemą kelionėms į mėnulį. Tie sprogimai gali būti pavojingi būsimų astronautų gyvybei. Po tokių sprogimų erdvėse padidėja spinduliavimas (radiacija). Astronomai ieško būdų, kaip apsaugojus astronautus nuo tų spinduliavimų.

Tas teleskopas ir tarnauja šiems užsibrėžtiems (numatytiems) mokslininkų žygiams. Iki šiol mokslininkai neturėjo gerų instrumentų saulei tirti (studijuoti). Teleskopai, kurie gerai veikia naktį, nėra pakankami saulei tirti. Šis naujasis teleskopas sudarytas iš pačių tiksliausių (preciziškiausių) stiklų (linzių), kokias paskutinės mokslo žinios yra išradusios.

JONAS MINELGA

KELIONĖ Į MĖNULĮ

— Skrisiu į mėnulį!
Kartą sau tariau.
Raketėlę eiklią
Tuoj pasidariau.

Vyrai kaip pipirai
Apsupa ratu.
Puoškis, Audronėle,
Skrisime kartu!

Kylame — žemelė
Dingsta iš akių.
Nematyt jau Vilniaus,
Plungės nei Šakių.

Žvalgosi Aušrinė
Nuo dangaus skliautų.
Ir jinai, gal, ilgis
Nemuno krantų?

Paukščių Takas šviečia —
Veda į erdves.
Į tėvų namelį
Mus jis vėl parves.

Žiburiuoja žvaigždės, —
Spindi vis skaisčiau.
Jau Neptūno pilį.
Vyrai, pamačiau!

Grigo Ratai dunda
Marso kryptimi.
Ko, saulyt, gesinti
Žvakeles imi?

Meteorais lyja,
Ne lietaus lašais.
Na, tegu — skrajokim
Žemės pranašais!

Dar ilgai, Sietyne,
Negesink šviesų, —
Kol prisegsiu žvaigždę
Sesei prie kasų!

Sveikas, mėnulėli!
Ko, sakyk, dairais,
Kai miegučio eina
Saulė vakarais?

Piešė Mirga Pakalniškytė